

รายงานฉบับสมบูรณ์

กิจกรรมส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน (Business Community Enterprise : BCE)

การพัฒนาระบบการผลิตเครื่องตีเพื่อสุขภาพ "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" เพื่อเพิ่ม

มูลค่าข้าวขาวอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ ของวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่

เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด (ปีที่ 1)

รองศาสตราจารย์ ดร.อำภา คนชื้อ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เสนอต่อ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

คำนำ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) มาใช้ในการเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในระดับชุมชน โดยเฉพาะการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิตในพื้นที่ ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญที่มีคุณค่า และมีศักยภาพในการพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โครงการ "การพัฒนากระบวนการผลิตเครื่องดื่มสุขภาพ 'เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์' เพื่อเพิ่มมูลค่าข้าวแขวงอินทรีและธัญพืชอินทรีของวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด ปีที่ 1" จัดทำขึ้นภายใต้กรอบการดำเนินงานของแพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน (Building Community Enterprise: BCE) โดยคลินิกเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอดมีวัตถุประสงค์คุณภาพที่โดดเด่น ได้แก่ ข้าวแขวงอินทรีซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่แขวงอินทรีที่อุดมไปด้วยสารอาหาร และธัญพืชอินทรีย์ (ถั่วแดงและงาดำ) ซึ่งมีคุณประโยชน์ต่อสุขภาพมากมาย อย่างไรก็ตาม กลุ่มฯ ยังขาดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการแปรรูปวัตถุดิบเหล่านี้ให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด จึงทำให้มีเพียงผลผลิตที่เป็นข้าวสารและธัญพืชในการจำหน่ายเป็นหลัก โดยไม่มีผลิตภัณฑ์แปรรูปอื่นๆ ที่กลุ่มสามารถกำหนดราคาได้ด้วยตนเอง โครงการนี้จึงมุ่งเน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและครอบคลุม ตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบ กระบวนการแปรรูป การวิเคราะห์คุณภาพ และคุณค่าทางโภชนาการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" ที่มีฤทธิ์ทางด้านอนุมูลอิสระและยับยั้งเอนไซม์แอลฟาไกลูโคซิเดส การออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าที่สะท้อนอัตลักษณ์ท้องถิ่น การยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์กับสำนักงานอาหารและยา (อย.) ไปจนถึงการวางแผนการตลาดและการเขียนแผนธุรกิจ (Business Model Canvas) เพื่อให้กลุ่มฯ มีความพร้อมในการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้อย่างยั่งยืน สมาชิกกลุ่มเข้าร่วมโครงการ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีจำนวน 8 เรื่อง ผ่านกิจกรรมต่างๆ ทั้งการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสาธิต และการให้คำปรึกษา ส่งผลให้ได้ผลิตภัณฑ์ "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน พร้อมทั้งสร้างรายได้เพิ่มให้แก่กลุ่มฯ อย่างยั่งยืน

คณะผู้ดำเนินโครงการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การดำเนินงานในปีนี้เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ ต่อไป และเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทยให้เข้มแข็งและยั่งยืน

คณะผู้ดำเนินโครงการ

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการ "การพัฒนากระบวนการผลิตเครื่องดื่มสุขภาพ 'เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์' เพื่อเพิ่มมูลค่าข้าวเขาวงอินทรีและธัญพืชอินทรีของวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด ปีที่ 1" เป็นความร่วมมือระหว่างคลินิกเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ร่วมกับวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น และส่งเสริมการเพิ่มรายได้ได้อย่างยั่งยืน

จุดเด่นของโครงการเป็นการดำเนินการแบบบูรณาการ การเลือกวัตถุดิบที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) โดยคุณประธานกลุ่มและสมาชิก ซึ่งได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีในการแปรรูป วัตถุดิบให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าที่สูงขึ้น การนำเอาเครื่องดื่มที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย เพื่อพัฒนาต่อยอดให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและผู้บริโภค มีการวิเคราะห์ทดสอบมาตรฐาน GAP การพัฒนาเทคโนโลยีเครื่องมือเพื่อลดกระบวนการถูกต้อง และบูรณาการร่วมกับผลิตภัณฑ์ของสมาชิกในชุมชน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่วัตถุดิบท้องถิ่นและเพิ่มมูลค่าความปลอดภัยด้วยหลักเกณฑ์ GMP PIC/S นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการออกแบบบรรจุภัณฑ์ การสร้างตราสินค้า และการตลาดออนไลน์ เพื่อเพิ่มมูลค่าและขยายช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรท้องถิ่น กลุ่มได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช รวมถึงองค์ความรู้ต่างๆ ตามที่แสดงในรายงาน ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ ลดไขมัน ลดน้ำตาลในเลือด มีกาบา (GABA) บำรุงสมอง และเซซามิน ช่วยต้านการอักเสบ ลดความเสี่ยงของโรคหัวใจ

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ส่งผลให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช โดยเฉพาะ "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" ที่มีคุณภาพและมีผลต่อสุขภาพเชิงบวก ทำให้ได้มาตรฐานทั้งในด้านความปลอดภัย ปริมาณสารอาหาร และมาตรฐานการผลิต ซึ่งมีศักยภาพในการต่อยอดธุรกิจและสร้างรายได้ยั่งยืนให้แก่สมาชิกได้อย่างมั่นใจ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทสรุปผู้บริหาร	
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 ข้อมูลการขอปรับแผนการดำเนินงาน (ขอขยายเวลา) จากข้อเสนอโครงการที่ได้รับอนุมัติ	65
บทที่ 3 ผลการดำเนินงาน	71
บทที่ 4 สรุปผลการดำเนินงาน	84
บทที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	88

แบบฟอร์ม

2
5
6
8

**ข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
การส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน**

**แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน
Building Community Enterprise : BCE**

แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน (Building Community Enterprise : BCE) จัดทำขึ้นเพื่อให้นักวิจัยนำความรู้ด้าน วัฒน. และการบริหารจัดการ การตลาด ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและวางรากฐานทางเศรษฐกิจให้กับผู้ประกอบการชุมชน ทั้งนี้ แพลตฟอร์ม BCE มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้า (Product) และบริการ(Service) ตลอดห่วงโซ่คุณค่า (ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง) มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้วยการต่อยอดภูมิปัญญา นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน (Quality & Standard) มีกระบวนการในการช่วยผู้ประกอบการในการจัดทำโมเดลธุรกิจ (Business model) และแผนธุรกิจ (Business plan) ที่ชัดเจนตอบโจทย์ ทั้งตลาดออฟไลน์และออนไลน์ ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับสินค้าและบริการของธุรกิจชุมชนและส่งเสริมวิถีคิดและการดำเนินธุรกิจในรูปแบบของธุรกิจเพื่อชุมชน (Business for Community) หรือธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) ได้ในอนาคต

ขั้นตอนการพัฒนา	แนวทางเบื้องต้น
ปีที่ ๑ มาตรฐาน เตรียมพร้อมสู่การขอรับรองมาตรฐาน	การให้ความรู้ เทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เช่น GMP อย. มผช.
ปีที่ ๒ โมเดลธุรกิจ ขับเคลื่อนโมเดลธุรกิจ	นำโมเดลธุรกิจมาใช้ในการขายสินค้าและบริการผ่านช่องทางออนไลน์ และออนไลน์
ปีที่ ๓ ธุรกิจยั่งยืน พัฒนารัฐกิจสู่ธุรกิจเพื่อสังคม	ส่งเสริมการดำเนินงานของธุรกิจเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นธุรกิจเพื่อสังคม

โครงการใหม่

โครงการต่อเนื่องปีที่ 2

โครงการต่อเนื่องปีที่ 3

1. **ชื่อหน่วยงาน** : คลินิกเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. **ชื่อโครงการ** : การพัฒนากระบวนการผลิตเครื่องดื่มสุขภาพ "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" เพื่อเพิ่มมูลค่าข้าวเขา วงอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ ของวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด

3. **ห่วงโซ่คุณค่า (Value chain)** : ผลิตภัณฑ์และบริการห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ วัตถุดิบท้องถิ่น สมุนไพร

4. รายชื่อผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ร่วมโครงการ

รายชื่อผู้ร่วมโครงการ ระบุชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง เบอร์โทร อีเมล	หน้าที่รับผิดชอบใน โครงการ ¹	องค์ความรู้/เทคโนโลยี/ นวัตกรรมที่รับผิดชอบใน โครงการ	ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้อง กับโครงการ ²
<p>1. รศ.ดร.อำภา คนชื่อ ตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญหัวหน้าโครงการ เบอร์โทร 085-6441915 อีเมล ampa.k@msu.ac.th</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญหัวหน้า โครงการ ควบคุมโครงการ ดำเนินโครงการ ถ่ายทอดเทคโนโลยี และสรุปผล โครงการ</p>	<p>- ถ่ายทอดองค์ความรู้ เกี่ยวกับสารออกฤทธิ์สำคัญ ในสมุนไพร และชนิดของ สมุนไพรที่นิยมนำมาแปรรูป ใช้เป็นส่วนประกอบของกลุ่ม ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์เวชสำอาง และ ผลิตภัณฑ์สำหรับบริโภค - พัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์ เครื่องดื่มสุขภาพ จากข้าว และธัญพืช และถ่ายทอดองค์ ความรู้กระบวนการแปรรูป - ถ่ายทอดองค์ความรู้การยื่น ขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าว และธัญพืชที่พัฒนาขึ้น ตาม ระเบียบของสำนักงานอาหาร และยา (อย.)</p>	<p>- ปี 2564 หัวหน้าโครงการ การพัฒนาสูตรและยกระดับ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารชนิด เม็ดจากสารสกัดปลิงทะเล ขาวและฟักเขียว - ปี 2564 หัวหน้าโครงการ การพัฒนาและยกระดับ ผลิตภัณฑ์ยาโคลนพอกเข้า - ปี 2565 หัวหน้าโครงการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์เม็ดฟูที่มี ส่วนผสมของฟักข้าวและ มะม่วงหาวมะนาวโห่ - ปี 2565 หัวหน้าโครงการ การพัฒนาสูตรและยกระดับ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ควบคุมน้ำหนักชนิดแคปซูล จากสารสกัดสกัดสมอไทย บอระเพ็ด และแห้วหมู - ปี 2566 หัวหน้าโครงการ การพัฒนาสูตรและยกระดับ ผลิตภัณฑ์กาแฟสดชนิดเม็ดฟู ละลายน้ำเพื่อสุขภาพ - ปี 2566 หัวหน้าโครงการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำดื่ม วิตามินที่มีส่วนผสมจากมินต์ ทุนอุดหนุนแผนงานการ ส่งเสริมการนำนวัตกรรมไป ใช้ประโยชน์ในพื้นที่เพื่อ พัฒนาสังคมและชุมชน - ปี 2567 หัวหน้าโครงการ ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มเพื่อ สุขภาพสำหรับกลุ่มคนรัก สุขภาพผสมสารสกัดดอก คำฝอย - ปี 2567 หัวหน้าโครงการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์เสริม</p>

			อาหารเพื่อสุขภาพจากสารสกัดทับทิม เพื่อจำหน่ายเชิงพาณิชย์
2. อ.ดร.พชรมน สอนเจริญ ตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญร่วมโครงการ เบอร์โทร 086-8822556 อีเมล pacharamon@msu.ac.th	ผู้เชี่ยวชาญร่วมโครงการ ดำเนินโครงการ ถ่ายทอดเทคโนโลยี และสรุปผล โครงการ	- ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการวิเคราะห์ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ และฤทธิ์การยับยั้งการทำงานของเอนไซม์แอลฟาไกลโคซิเดส ในผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น - ถ่ายทอดองค์ความรู้คุณค่าทางโภชนาการ ในผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น	- ปี 2567 ผลงานตีพิมพ์ ประสิทธิผลของการใช้สเปรย์สมุนไพรฆ่า เาไวรัสเปรียงชิง และไฟล ต่อการบรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อของผู้ป่วย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยสกลนคร - ปี 2567 ผลงานตีพิมพ์ การศึกษาปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมดและฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระในสารสกัดสมุนไพรสามสิบ
3. นางสาวรัชนิกร คำภูกุล ตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญร่วมโครงการ เบอร์โทร 065-4911396 อีเมล ratchaneekorn.k@msu.ac.th	ผู้เชี่ยวชาญร่วมโครงการ ดำเนินโครงการ ถ่ายทอดเทคโนโลยี และสรุปผล โครงการ	- ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ การออกแบบตราสินค้า - ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการตลาดเบื้องต้น และการเขียนแผนการตลาด (BMC)	- ปี 2564 - ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่พัฒนาธุรกิจ ศูนย์ความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ หน้าที่ความรับผิดชอบ ได้แก่ หัวหน้าโครงการ ผู้ร่วมโครงการ ประธานกลุ่ม เจ้าหน้าที่รัฐ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น อื่น ๆ

² แบบประวัติแบบย่อ(การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ในโครงการของผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน

5. **ลักษณะโครงการ** : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ใน ที่ต้องการและกรอกข้อมูลพร้อมหลักฐานตามที่ระบุ

- 5.1 เป็นโครงการที่กลุ่มเป้าหมายอยู่ในฐานข้อมูลแผนงานการให้บริการคำปรึกษาและข้อมูลเทคโนโลยี (ปีที่ให้คำปรึกษา.....)
- 5.2 เป็นโครงการที่มีผู้ร่วมโครงการ ด้านผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด และแผนธุรกิจเข้าร่วมวางแผนธุรกิจชุมชน (ปรากฏในชื่อผู้เสนอโครงการและผู้ร่วมโครงการหรือแผนการดำเนินโครงการ)
- 5.3 เป็นโครงการต่อเนื่องที่เคยได้รับการสนับสนุนจากโครงการคลินิกฯหรือโครงการที่เคยดำเนินการ มาแล้วจากแหล่งทุนอื่น (ปีที่ดำเนินการ.....)
☞ *แนบผลการดำเนินงานและผลสำเร็จที่ผ่านมาประกอบด้วย*
- 5.4 เป็นโครงการใหม่ (ไม่เคยดำเนินการหรือรับงบประมาณจากแหล่งใด) โดยเป็นโครงการที่.....
 - 1) เป็นความต้องการของชุมชน (เกษตรกร แม่บ้านเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม หรือ วิชาชีพชุมชน หรือ SMEs โดยได้แนบหลักฐานตามแบบสำรวจความต้องการ (แบบสำรวจข้อมูลความต้องการเทคโนโลยี)
 - 2) มาจากสมาชิกอาสาสมัครวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (โปรดระบุชื่อผู้นำ)โดยได้แนบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการ (แบบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการหรือเทคโนโลยี)
 - 3) กลุ่มเป้าหมายมาจากสมาชิกของกองทุนหมู่บ้าน (โปรดระบุชื่อผู้นำ)โดยได้แนบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการ (แบบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการหรือเทคโนโลยี)

- 4) เป็นข้อเสนอความต้องการของ จังหวัด /ท้องถิ่น (ผ่านหน่วยปฏิบัติการเครือข่าย อว. ระดับภาค)
- 5.5 เป็นผลงานวิจัยและพัฒนาที่มีพร้อมในการนำมาดำเนินการจริงตามแผนธุรกิจชุมชน
- โปรดระบุแหล่งทุน.....ปีที่ได้รับทุน.....
- หมายเลขโทรศัพท์แหล่งทุน.....โดย ไม่เคยดำเนินการ
- เคยดำเนินการ ให้ระบุไว้ในข้อ 5.3

6. หลักการและเหตุผล

วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด ตั้งอยู่ เลขที่ 77/2 หมู่ 16 ตำบลสงเปลือย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จัดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2566 ภายใต้เลขทะเบียน 4-46-06-02/1-0047 มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 63 คน การดำเนินกิจการของกลุ่มฯ เกิดจากรวมกลุ่มกันเพื่อทำนาข้าวอินทรีย์ ด้วยพื้นที่ปลูกข้าวของกลุ่มฯ อยู่ในเขตการเพาะปลูกข้าวที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ GI ที่เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศ และต่างประเทศในชื่อ “ข้าวเขาวง” ปัจจุบันกลุ่มฯ ดำเนินการผลิต และจำหน่ายข้าวอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ บรรจุถุงสุญญากาศ ได้แก่ ข้าวเหนียวพันธุ์พื้นเมือง (เขาวงกาฬสินธุ์) ข้าวเหนียวดำพันธุ์ลิ้มผัว ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวหอมมะลิ ข้าวฮางอก และธัญพืช ได้แก่ ถั่วแดง และงาดำ

ข้าวเหนียวเขาวงกาฬสินธุ์ (Kaowong Kalasin Sticky rice) หมายถึง ข้าวพันธุ์กอเดียว เป็นข้าวเหนียวที่ไวต่อช่วงแสง ปลูกได้เฉพาะฤดูนาปี ในเขตพื้นที่อำเภอลำทะเมนชัย อำเภอกุฉินารายณ์ (เฉพาะตำบลนาโก และตำบลหนองห้าง) และกิ่งอำเภอนาคู (เฉพาะตำบลนาคู และตำบลบ่อแก้ว) จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้วยพื้นที่ปลูกที่มีสภาพภูมิประเทศเป็นหุบเขาล้อมรอบ มีสภาพอากาศเย็นตลอดปี และดินมีแร่ธาตุอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ข้าวมีคุณภาพดี มีรสชาติที่อร่อยและกลิ่นหอมเฉพาะตัวแตกต่างจากถิ่นอื่น เมื่อนึ่งสุกจะหอมนุ่มไม่แฉะติดมือ และข้าวที่นึ่งแล้วเมื่อเก็บไว้ในภาชนะปิด หลายชั่วโมงจนข้าวเย็น ก็ยังคงสามารถรักษาความอ่อนนุ่มได้อยู่ นอกจากนี้ข้าวเขาวงจะมีคุณค่าในการเป็นสินค้าเด่นของจังหวัดกาฬสินธุ์แล้ว ยังมีคุณค่าทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นอีกด้วย เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่เป็นกลุ่มชนเผ่าผู้ไทย มีขนบธรรมเนียมประเพณี และภาษาพูดเป็นของตนเอง และมีความเชื่อว่าการทำนานั้นถือเป็นมรดกตกทอด ถูกสอนให้ทำอย่างไรก็จะทำอย่างนั้น ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นกระบวนการปลูกข้าวของชนเผ่าผู้ไทยจึงเป็นการปลูกข้าวแบบดั้งเดิมในรูปแบบอินทรีย์ โดยมีความพิถีพิถันในทุกขั้นตอนตั้งแต่การดำนา การเก็บเกี่ยว นวด หรือ ตีข้าว จึงทำให้ข้าวจากแหล่งนี้มีชื่อเสียงดีในด้านคุณภาพ

ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่เขาวง เป็นข้าวสารแปรรูปที่ผลิตขึ้นตามกรรมวิธี ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของชาวไทยอีสานมาตั้งแต่เดิม โดยการนำเอาข้าวเปลือกมาแช่น้ำไว้ เพื่อกระตุ้นให้สารอาหารต่างๆ จากเปลือกข้าวซึมเข้าไปในเมล็ดข้าว แล้วจึงนำมานึ่ง เพื่อจัดเก็บสารอาหารให้คงไว้ แล้วนำข้าวเปลือกไปตากให้แห้ง และนำไปสีโดยเครื่องสีข้าว กะเทาะเปลือก ออกไปด้วยคุณประโยชน์ด้านสุขภาพมากมาย ได้แก่ มีสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยลดความเสี่ยงในการเป็นมะเร็ง ลดระดับไขมันและคอเรสเตอรอล ป้องกันการเกิดโรคหัวใจ มีวิตามินบีรวม บรรเทาอาการอ่อนเพลีย บำรุงสมอง มีสาร GABA สูง ย่อยง่าย เหมาะสำหรับผู้ป่วยเบาหวาน มีไฟเบอร์สูง ลดอาการท้องผูก มีสารแอนโทไซยานิน โพรตีน ธาตุเหล็ก สังกะสี และแมงกานีส

ธัญพืช (ถั่วแดง และงาดำ) เป็นธัญพืชอีกชนิดหนึ่งที่กลุ่มฯ นิยมดำเนินการเพาะปลูกในพื้นที่ เพื่อจำหน่ายทั้งในรูปแบบที่ยังไม่แปรรูป และเพื่อใช้เป็นส่วนผสมในการทำขนม “ข้าวแฉะงา” ซึ่งเป็นอาหารทานเล่นมาตั้งแต่โบราณ ที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมของท้องถิ่นในการดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย กินง่ายอยู่ง่าย ของชาวภูไท อำเภอลำทะเมนชัย

จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยคุณประโยชน์ของถั่วแดง และงาดำนั้นมียังมากมาย อาทิเช่น มีสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยลดความเสี่ยงมะเร็ง มีธาตุเหล็กสูง ช่วยในการสร้างเม็ดเลือดแดงและป้องกันโรคโลหิตจาง วิตามินบี B1 (ไทอามีน) และ B9 (โฟเลต) ช่วยในการทำงานของระบบประสาท และงาดำมีสารเซซามิน ซึ่งเป็นสารต้านอนุมูลอิสระที่มีคุณสมบัติต้านการอักเสบ ช่วยลดความเสี่ยงของโรคหัวใจ เป็นต้น

ภาพที่ 1 พื้นที่เพาะปลูกข้าวเขาวงอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ของกลุ่มฯ

ภาพที่ 2 ตัวอย่างข้าวเขาวงอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ของกลุ่มฯ

ภาพที่ 3 แนวคิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" ที่แปรรูปจากข้าว และธัญพืชประจำท้องถิ่นของอำเภอเขาวง

เพื่อให้เกิดการพัฒนา และยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ของวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์ บ้านกุดบอด จำเป็นอย่างยิ่งที่กลุ่มฯ จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 ปี โดยขอบเขต และแผนการพัฒนาแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 (ปีที่ 1) : เน้นการสร้างพื้นฐานกลุ่มเป้าหมายให้มั่นคง เพื่อพร้อมสำหรับการแปรรูป และยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ให้มีคุณภาพพร้อมสำหรับการแข่งขันในเชิงพาณิชย์

กิจกรรมดำเนินการ ปี 2568 (งบประมาณ 168,250 บาท)

- 1) ดำเนินการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับसारออกฤทธิ์สำคัญในสมุนไพร และชนิดของสมุนไพรที่นิยมนำมาแปรรูปใช้เป็นส่วนประกอบของกลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์เวชสำอาง และผลิตภัณฑ์สำหรับบริโภค
- 2) ดำเนินการพัฒนาแปรรูปสินค้าของกลุ่มได้แก่ ข้าวเขาวงอินทรี ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่เขาวงอินทรี และธัญพืชอินทรี (ถั่วแดง และงาดำ) เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" เพื่อเพิ่มมูลค่าก่อนการจำหน่าย
- 3) ถ่ายทอดกระบวนการผลิตเครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืชให้แก่กลุ่มฯ
- 4) ดำเนินการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการวิเคราะห์ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ และฤทธิ์การยับยั้งการทำงานของเอนไซม์แอลฟาไกลูโคซิเดส ในผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น
- 5) ดำเนินการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้คุณค่าทางโภชนาการ ในผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น

6) ดำเนินการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้การยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น ตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.)

7) ดำเนินการยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น ตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.)

8) ดำเนินการออกแบบบรรจุภัณฑ์ และออกแบบตราสินค้า

9) ดำเนินการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการตลาดเบื้องต้น และการเขียนแผนการตลาด (BMC)

ระยะที่ 2 (ปีที่ 2) : เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากการต่อยอดผลิตภัณฑ์แปรรูปเดิม เพื่อให้เป็นสินค้าเชิงสุขภาพระดับพรีเมียม และจัดทำแผนการตลาดเชิงรุก

กิจกรรมดำเนินการ ปี 2569 (งบประมาณ 250,000 บาท)

1) ดำเนินการพัฒนาต่อยอดเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ จากข้าวและธัญพืช ในปีงบประมาณที่ 1 ให้เป็นสินค้าเชิงสุขภาพระดับพรีเมียม ในรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มดัชนีน้ำตาลต่ำ (Low Glycemic Index)

2) ถ่ายทอดกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มดัชนีน้ำตาลต่ำ (Low Glycemic Index) ให้แก่กลุ่ม

3) ดำเนินการวิเคราะห์ และถ่ายทอดองค์ความรู้สารออกฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ และวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มดัชนีน้ำตาลต่ำ (Low Glycemic Index) ที่พัฒนาขึ้น

4) ดำเนินการยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มเครื่องดื่มดัชนีน้ำตาลต่ำ (Low Glycemic Index) ที่พัฒนาขึ้น ตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.)

5) ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการตลาดออนไลน์ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อทำการตลาด

6) ดำเนินการจัดทำแผนการตลาดเชิงรุก ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ ช่องทางประชาสัมพันธ์ และช่องทางการจำหน่ายทั้งออนไลน์และออฟไลน์

ระยะที่ 3 (ปีที่ 3) : เน้นการพัฒนาด้านการตลาด วางแผนธุรกิจสำหรับการขยายตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการจำหน่ายในเชิงพาณิชย์อย่างยั่งยืน

กิจกรรมดำเนินการ ปี 2570 (งบประมาณ 230,000 บาท)

1) ดำเนินการพัฒนาระบบการตลาดดิจิทัล 2 ภาษา เพื่อเป็นช่องทางในการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ ให้แก่กลุ่ม ฯ

2) ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อทำการตลาด

3) ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้วิธีการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้อย่างคุ้มค่า

4) ดำเนินการจัดทำแผนการตลาดเชิงรุก ด้านการขยายตลาดการจำหน่าย

5) พัฒนาระบบการบริหารคุณภาพ และการจัดการสิ่งแวดล้อม/ตัวแทนจำหน่าย/ขยายสมาชิก เพื่อสร้างรายได้ของพื้นที่

การพัฒนากระบวนการผลิตเครื่องดื่มสุขภาพ "เบอร์รี่วัง เพาเวอร์ดริงค์"
เพื่อเพิ่มมูลค่าข้าวเขาวงอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ ของวิสาหกิจชุมชนนาแปลง
ใหญ่เกษตรกรอินทรีย์บ้านกุดบอด

กลุ่มเป้าหมาย วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรกรอินทรีย์บ้านกุด ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ (จำนวนสมาชิก 63 คน)

“แนวคิดการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าข้าวเขาวงอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม”

พัฒนาแปรรูปสินค้าของกลุ่ม 3 ชนิด ได้แก่ ข้าวเขาวงอินทรีย์ ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่เขาวงอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ (ถั่วแดง และงาดำ) เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช เพื่อเพิ่มมูลค่าก่อนการจำหน่าย

องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ที่ถ่ายทอดเพื่อพัฒนาชุมชน

องค์ความรู้เกี่ยวกับสารออกฤทธิ์สำคัญในสมุนไพร
และชนิดของสมุนไพรที่นิยมนำมาแปรรูป

องค์ความรู้กระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม
สุขภาพ จากข้าวและธัญพืช

องค์ความรู้ด้านการวิเคราะห์ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ
และคุณค่าทางโภชนาการ ในผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม
สุขภาพจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น

องค์ความรู้การยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์
ตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา
(อย.)

องค์ความรู้ด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ และ
ออกแบบตราสินค้า

องค์ความรู้ด้านการตลาดเบื้องต้น และการ
เขียนแผนการตลาด (BMC)

ตัวชี้วัด

- กลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์
- มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า 50% ของจำนวนสมาชิกในกลุ่มฯ และมีความพึงพอใจไม่น้อยกว่า 80%
- ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ จากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้นได้รับการขึ้นทะเบียน อย.
- กลุ่มฯ สามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์ได้ด้วยตนเอง และมีบรรจุภัณฑ์ และตราสินค้าเป็นของตนเอง

"เบอร์รี่วัง เพาเวอร์ดริงค์" คุณประโยชน์พร้อมดื่ม จากข้าวและธัญพืช

- ไฟเบอร์สูง ลดอาการท้องผูก
- แอนโทไซยานิน ช่วยต้านอนุมูลอิสระ ลดความเสี่ยงในการเกิดมะเร็ง
- กาบชา (GABA) บำรุงสมอง และลดระดับน้ำตาลในเลือด
- เซซามิน ช่วยต้านการอักเสบ และลดความเสี่ยงของโรคหัวใจ

ผลลัพธ์

- กลุ่มฯ มีรายได้เพิ่มจากการแปรรูปวัตถุดิบท้องถิ่น 3 ชนิด ของกลุ่มฯ ได้แก่ ข้าวเขาวงอินทรีย์ ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่เขาวงอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ (ถั่วแดง และงาดำ)
- กลุ่มฯ สามารถผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ จากข้าวและธัญพืช ได้ในเชิงพาณิชย์
- ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ จากข้าวและธัญพืช ของกลุ่มฯ มีฤทธิ์ในการต้านอนุมูลอิสระ, ช่วยลดระดับไขมัน, ระดับน้ำตาลในเลือด และมีผลทางโภชนาการ
- กลุ่มฯ สามารถยื่นขอขึ้นทะเบียน อย. ผลิตภัณฑ์ได้
- กลุ่มฯ มีแผนการตลาด (BMC) เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์เป็นของตนเอง

- งาดำอินทรีย์
- ถั่วแดงอินทรีย์
- ข้าวเขาวงอินทรีย์

ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่เขาวงอินทรีย์

ภาพที่ 4 สรุปภาพรวมแผนการพัฒนาศักยภาพธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรกรอินทรีย์บ้านกุดบอด

การวิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมของวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด ด้วย SWOT

ด้านสภาพแวดล้อมภายใน (STRENGTH WEAKNESS)

STRENGTH (จุดแข็ง)	WEAKNESS (จุดอ่อน)
- มีพื้นที่กว้างขวาง สามารถขยายการเพาะปลูก และมีพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิศาสตร์แบบจำเพาะในการให้ผลผลิตข้าวที่มีคุณภาพแตกต่างจากพื้นที่อื่น มีวัตถุดิบเริ่มต้นเพียงพอต่อการนำไปแปรรูป	- กลุ่มฯ มีเพียงผลผลิตที่เป็นข้าวสาร และธัญพืชในการจำหน่ายเป็นหลัก ไม่มีผลิตภัณฑ์แปรรูปอื่นๆ ที่กลุ่มสามารถกำหนดราคาในการจำหน่ายเองได้
- สมาชิกกลุ่มฯ มีองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการปลูกข้าว ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับกระบวนการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ได้	- กลุ่มฯ ยังขาดองค์ความรู้ด้านการคัดเลือกวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด
- ผลผลิตทางการเกษตรในแหล่งชุมชน เพาะปลูกด้วยระบบเกษตรอินทรีย์	- กระบวนการแปรรูปวัตถุดิบข้าว และธัญพืชของกลุ่มฯ ในปัจจุบันเป็นการแปรรูปตามภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดนวัตกรรมในการแปรรูป
- ข้าวอินทรีย์ของกลุ่ม ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ GI	- ขาดการเก็บข้อมูลทางด้านการตลาด และขาดบุคลากรในการบริหารจัดการด้านการตลาด

ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก (OPPORNTY THREAT)

OPPORNTY (โอกาส)	THREAT (อุปสรรค)
- “ข้าวขาวง” เป็นข้าว GI ที่เป็นที่ยุ้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมีเรื่องราวเป็นเอกลักษณ์สามารถใช้เป็นจุดดึงดูดความสนใจด้านการตลาดได้	- ความเสียเปรียบด้านอำนาจต่อรองทางการตลาดของกลุ่มผู้ผลิตข้าวขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยเฉพาะการถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง เป็นปัจจัยกีดตันผลกำไรของการจำหน่ายข้าวของกลุ่มให้ลดน้อยลง
- กระแสนิยมของผู้บริโภคในปัจจุบันมีความตื่นตัวและใส่ใจในสุขภาพมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องของการกิน และการรับประทานอาหารเป็นยา ดังนั้นตลาดผลิตภัณฑ์อาหารที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสุขภาพจึงมีแนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่อง	- เนื่องจากผลิตภัณฑ์แปรรูปตามภูมิปัญญาท้องถิ่นยังไม่ได้การรับรองมาตรฐาน จึงส่งผลให้ขยายตลาดออนไลน์ และออฟไลน์ ในการนำไปวางขายตามร้านค้าต่างๆ หรือนำสินค้าเข้าสู่ตลาด modern trade ได้ค่อนข้างยาก
- การแปรรูปข้าวในปัจจุบัน ยังกระจุกตัวอยู่ที่ผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวชั้นกลาง เช่น ขนมปังกรอบ แป้งข้าวเหนียว เส้นหมี่ก้วยเตี๋ย และแป้งข้าวเจ้า เป็นต้น ดังนั้นผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวที่มีการใส่เทคโนโลยีและนวัตกรรมจึงมีโอกาสทางการตลาดมากกว่า	

การวิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมของวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรกรอินทรีย์บ้านกุดบอด ด้วย Theory of Change

กลุ่มเป้าหมาย

- กลุ่มผู้ที่ใส่ใจในสุขภาพ และมีความสนใจในผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ และอินทรีย์
- กลุ่มผู้ที่แพ้นมหรือผลิตภัณฑ์จากนม
- กลุ่มผู้บริโภคมังสวิรัตและวีแกน
- กลุ่มผู้ที่ต้องการควบคุมน้ำหนัก และควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด
- นักท่องเที่ยวที่มองหาของขวัญจากธรรมชาติ

โอกาส

- “ข้าวเขาวง” เป็นข้าว GI ที่เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศ และต่างประเทศ
- มีเรื่องราวเป็นเอกลักษณ์ สามารถใช้เป็นจุดดึงดูดความสนใจด้านการตลาดได้
- ตลาดผลิตภัณฑ์อาหารเสริมสุขภาพจึงมีแนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่อง
- ผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวที่มีการใส่เทคโนโลยีและนวัตกรรมยังมีพื้นที่ส่วนแบ่งทางการตลาด
- นักท่องเที่ยวที่มองหาของขวัญจากธรรมชาติ

ความสำเร็จที่อยากเห็น

การนำวัตถุดิบข้าว และธัญพืชท้องถิ่นมาพัฒนาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งในด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน

พื้นที่ทำงาน วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรกรอินทรีย์บ้านกุดบอด

สถานการณ์ของปัญหา

- กลุ่มฯ มีเพียงผลผลิตที่เป็นข้าวสาร และธัญพืชในการจำหน่ายเป็นหลัก ไม่มีผลิตภัณฑ์แปรรูปอื่นๆ
- กลุ่มฯ ยังขาดองค์ความรู้ด้านการคัดเลือกวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด
- กรณวิธิการแปรรูปวัตถุดิบข้าว และธัญพืชของกลุ่มฯ ในปัจจุบันเป็นการแปรรูปตามภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดนวัตกรรมในการแปรรูป
- ผลิตภัณฑ์แปรรูปตามภูมิปัญญาท้องถิ่นยังไม่ได้การรับรองมาตรฐานการจำหน่ายตามความต้องการของตลาด
- ขาดการวางแผนการตลาดอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ต้องการทำให้สำเร็จ

- กลุ่มฯ มรรายได้เพิ่มจากการแปรรูปวัตถุดิบท้องถิ่น 3 ชนิด ของกลุ่มฯ ได้แก่ ข้าวเขาวงอินทรีย์ ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่เขาวงอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ (ถั่วแดง และงาดำ)
- กลุ่มฯ สามารถผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ จากข้าวและธัญพืช ได้ในเชิงพาณิชย์
- ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ จากข้าวและธัญพืช ของกลุ่มฯ มีฤทธิ์ในการต้านอนุมูลอิสระ, ช่วยลดระดับไขมัน, ระดับน้ำตาลในเลือด และมีฉลากโภชนาการ
- กลุ่มฯ สามารถยื่นขอขึ้นทะเบียน ออย. ผลิตภัณฑ์ได้
- กลุ่มฯ มีแผนการตลาด (BMC) เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์เป็นของตนเอง

กิจกรรมที่ต้องทำ

- ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับสารออกฤทธิ์สำคัญในสมุนไพร/วัตถุดิบท้องถิ่น และการคัดเลือกเพื่อนำมาแปรรูป
- พัฒนาสูตรการแปรรูป และถ่ายทอดกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" เพื่อเพิ่มมูลค่าก่อนการจำหน่าย
- ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการวิเคราะห์ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ และคุณค่าทางโภชนาการ ในผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น
- ถ่ายทอดองค์ความรู้ และยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้นตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.)
- ถ่ายทอดองค์ความรู้การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ออกแบบตราสินค้า และการเขียนแผนการตลาด (BMC)

กรณีโครงการใหม่

ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ เช่น ระบุประเด็นหรือที่มาของปัญหา แนวคิดการแก้ไขหรือพัฒนา มีความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ หรือไม่อย่างไร เป็นต้น

ประเด็นหรือที่มาของปัญหา

จากการลงพื้นที่สำรวจและเก็บข้อมูลสถานประกอบการ วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด สามารถสรุปประเด็นปัญหาของกลุ่มฯ ในปัจจุบันได้ดังต่อไปนี้

- 1) กลุ่มฯ มีเพียงผลผลิตที่เป็นข้าวสาร และธัญพืชในการจำหน่ายเป็นหลัก ไม่มีผลิตภัณฑ์แปรรูปอื่นๆ
- 2) กลุ่มฯ ยังขาดองค์ความรู้ด้านการคัดเลือกวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด
- 3) กรรมวิธีการแปรรูปวัตถุดิบข้าว และธัญพืชของกลุ่มฯ ในปัจจุบันเป็นการแปรรูปตามภูมิปัญญาท้องถิ่นขาดนวัตกรรมในการแปรรูป
- 4) ผลิตภัณฑ์แปรรูปตามภูมิปัญญาท้องถิ่นยังไม่ได้การรับรองมาตรฐานการจำหน่ายตามความต้องการของตลาด
- 5) ขาดการวางแผนการตลาดอย่างยั่งยืน

แนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา

การแข่งขันในขนาดของข้าวที่ยังไม่ผ่านการแปรรูปมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันนี้ ทิศทางข้าวจึงต้องมุ่งไปสู่การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าก่อนการจำหน่าย อย่างไรก็ตามการแปรรูปข้าวในปัจจุบัน ยังกระจุกตัวอยู่ที่ผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวชั้นกลาง เช่น ขนมปังกรอบ แป้งข้าวเหนียว เส้นหมี่ก้วยเตี้ย และแป้งข้าวเจ้า เป็นต้น

ภาพที่ 5 ระดับของผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวของไทย

จากประเด็นปัญหาของกลุ่มฯ ทางคณะผู้ดำเนินโครงการได้เล็งเห็นโอกาสในการนำวัตถุดิบท้องถิ่นที่มีคุณประโยชน์ด้านส่งเสริมสุขภาพ และมีอัตลักษณ์ของกลุ่ม ได้แก่ ข้าวเขาวงอินทรีย์ ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่เขาวงอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ (ถั่วแดง และงาดำ) มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ "เบอร์รี่วงเพาเวอร์ดริงค์" โดยเน้นไปที่การใส่เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้าไปในกระบวนการแปรรูป เพื่อเป็นการยกระดับและสร้างมูลค่าเพิ่มให้ได้มากยิ่งขึ้น

ในปีที่ 1 โครงการนี้จึงเน้นการสร้างพื้นฐานกลุ่มเป้าหมายให้มีความมั่นคง และยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์แปรรูป ให้มีคุณภาพพร้อมสำหรับการแข่งขันในเชิงพาณิชย์ โดยมีกระบวนการแก้ไขปัญหาและพัฒนา ดังต่อไปนี้

- 1) ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับสารออกฤทธิ์สำคัญในสมุนไพร และชนิดของสมุนไพรที่นิยมนำมาแปรรูปใช้เป็นส่วนประกอบของกลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์เวชสำอาง และผลิตภัณฑ์สำหรับบริโภค
- 2) พัฒนาสูตรกระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากข้าวและธัญพืช และถ่ายทอดองค์ความรู้กระบวนการแปรรูป
- 3) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการวิเคราะห์ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ และฤทธิ์การยับยั้งการทำงานของเอนไซม์แอลฟาไกลูโคซิเดส ในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น
- 4) ถ่ายทอดองค์ความรู้คุณค่าทางโภชนาการ ในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น
- 5) ถ่ายทอดองค์ความรู้การยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้นตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.)
- 6) ยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น ตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.)
- 7) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ การออกแบบตราสินค้า
- 8) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการตลาดเบื้องต้น และการเขียนแผนการตลาด (BMC)

ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในปัจจุบันของกลุ่มเป้าหมาย

- 1) สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
- 2) สำนักงานเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์
- 3) ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวจังหวัดกาฬสินธุ์
- 4) สาขาวิชาแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 5) ศูนย์ความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อมูลผู้ประกอบการ

อธิบายสถานะปัจจุบัน รายละเอียดของผู้ประกอบการ การประกอบการ การบริการจัดการกลุ่ม การจัดการวัตถุดิบ กระบวนการผลิต การตลาดในปัจจุบัน

รายละเอียดของผู้ประกอบการ การประกอบการ

วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด ตั้งอยู่ เลขที่ 77/2 หมู่ 16 ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ จัดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2566 ภายใต้เลขทะเบียน 4-46-06-02/1-0047 มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 63 คน การดำเนินกิจการของกลุ่มฯ เกิดจากรวมกลุ่มกันเพื่อทำนาข้าวอินทรีย์ ด้วยพื้นที่ปลูกข้าวของกลุ่มฯ อยู่ในเขตการเพาะปลูกข้าวที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ GI ที่เป็นที่ยุ้จักทั้งในประเทศ และต่างประเทศในชื่อ “ข้าวเขาวง” ปัจจุบันกลุ่มฯ ดำเนินการผลิต และจำหน่ายข้าวอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ บรรจุถุงสุญญากาศ ได้แก่ ข้าวเหนียวพันธุ์พื้นเมือง (เขาวงกาฬสินธุ์) ข้าวเหนียวดำพันธุ์ลิ้มผิว ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวหอมมะลิ ข้าวฮางอก และธัญพืช ได้แก่ ถั่วแดง และงาดำ

การบริการจัดการกลุ่ม

วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 63 คน โดยมี นางสาวเบญจมาศ มณีเนตร เป็นประธานกลุ่ม แนวทางการบริหารเน้นการรวมกลุ่มของเกษตรกร และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ โดยมีการจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สมาชิกในกลุ่ม

การจัดการวัตถุดิบ กระบวนการผลิต

วัตถุดิบหลักที่กลุ่มผลิตได้ ได้แก่ ข้าวเขาวง ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มการผลิต และรวมกลุ่มการจำหน่าย เพื่อลดต้นทุนการผลิต และมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ในส่วนวัตถุดิบรอง ได้แก่ ธัญพืช ปัจจุบันนอกจากการจำหน่ายวัตถุดิบของกลุ่มในรูปแบบวัตถุดิบสดแล้ว ยังมีการนำเอาวัตถุดิบมาแปรรูปโดยใช้องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งผลิตภัณฑ์แปรรูปยังขาดนวัตกรรมที่ช่วยเพิ่มมูลค่า

การตลาดในปัจจุบัน

การจำหน่ายข้าวเขาวงที่ยังไม่ผ่านการแปรรูป จะรวบรวมผลผลิตจำหน่ายในลักษณะขายส่งให้แก่ภาคเอกชน เช่น โรงสีข้าว บริษัทรับซื้อข้าวเพื่อนำไปแปรรูป และจำหน่ายด้วยตนเองในลักษณะขายปลีกโดยไม่ผ่านภาคเอกชน ส่วนเมล็ดพันธุ์ข้าวเขาวงคุณภาพดี จะรวบรวมและจำหน่ายให้กับศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวจังหวัดกาฬสินธุ์

การจำหน่ายธัญพืช จัดจำหน่ายให้กับร้านค้า ตลาดชุมชน และหมู่บ้านใกล้เคียง ยังขาดการวางแผนการตลาดเพื่อจำหน่าย

ข้อมูลวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำไปใช้แก้ปัญหา

ประเด็นปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหาคด้วย วทน. / การบริหารจัดการ
1) กลุ่มฯ มีเพียงผลผลิตที่เป็นข้าวสาร และธัญพืชในการจำหน่ายเป็นหลัก ไม่มีผลิตภัณฑ์แปรรูปอื่นๆ	1) เก็บรวบรวมข้อมูลวัตถุดิบ ทั้งในด้าน เคมี ชีวภาพ และกายภาพ เพื่อหาผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับการใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในการแปรรูป
2) กลุ่มฯ ยังขาดองค์ความรู้ด้านการคัดเลือกวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด	2) ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับสารออกฤทธิ์สำคัญในสมุนไพร และชนิดของสมุนไพรที่นิยมนำมาแปรรูปใช้เป็นส่วนประกอบของกลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์เวชสำอาง และผลิตภัณฑ์สำหรับบริโภค
3) กรรรมวิธีการแปรรูปวัตถุดิบข้าว และธัญพืชของกลุ่มฯ ในปัจจุบันเป็นการแปรรูปตามภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดนวัตกรรมในการแปรรูป	3) พัฒนาสูตรกระบวนการแปรรูปวัตถุดิบเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และวิเคราะห์ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ คุณค่าทางโภชนาการของผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าก่อนการจำหน่าย
4) ผลิตภัณฑ์แปรรูปตามภูมิปัญญาท้องถิ่นยังไม่ได้การรับรองมาตรฐานการจำหน่ายตามความต้องการของตลาด	4) ถ่ายทอดองค์ความรู้การยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น ตาม

	ระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.) และยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์
5) ขาดการวางแผนการตลาดอย่างยั่งยืน	5) ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ตรายี่ห้อ และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการตลาดเบื้องต้น และการเขียนแผนการตลาด (BMC)

7. วัตถุประสงค์

7.1 เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับสารออกฤทธิ์สำคัญในสมุนไพร และชนิดของสมุนไพรที่นิยมนำมาแปรรูปใช้เป็นส่วนประกอบของกลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์เวชสำอาง และผลิตภัณฑ์สำหรับบริโภค

7.2 เพื่อพัฒนาแปรรูปเพิ่มมูลค่าวัตถุดิบท้องถิ่น 3 ชนิด ของกลุ่มฯ ได้แก่ ข้าวเขาวงอินทรี ข้าวฮางอก ไรซ์เบอร์รี่เขาวงอินทรี และธัญพืชอินทรี (ถั่วแดง และงาดำ) เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางคุณภาพจากข้าวและธัญพืชที่มีคุณค่าทางโภชนาการ และมีฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ

7.3 เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ และกระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางคุณภาพจากข้าวและธัญพืช

7.4 เพื่อขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางคุณภาพจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น ตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.)

7.5 เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ การออกแบบตรายี่ห้อ

7.6 เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการตลาดเบื้องต้น และการเขียนแผนการตลาด (BMC)

8. กลุ่มเป้าหมาย

ชื่อกลุ่มเป้าหมาย : วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด

ที่ตั้งสถานประกอบการ : เลขที่ 77/2 หมู่ 16 ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

ชื่อผู้ประสานงาน : นางสาวเบญจมาศ มณีเนตร ตำแหน่ง ประธานกลุ่ม เบอร์โทร 098-7297509

พิกัดของกลุ่มเป้าหมาย : ละติจูด 16.713418323115878 ลองจิจูด 104.08865688700546

9. ระยะเวลาดำเนินการ : วันเริ่มต้น -สิ้นสุดโครงการจากการวางแผนระยะยาว 3 ปี

ปีงบประมาณ 2568 - 2570

ห่วงโซ่คุณค่า การพัฒนากระบวนการผลิตเครื่องดื่มสุขภาพ "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" เพื่อเพิ่มมูลค่าข้าวเขาวงอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ ของ วส.นาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด

11. แผนธุรกิจชุมชนหรือโมเดลธุรกิจ :

<p>Key Partners</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิชากิจชุมชนขนาดใหญ่ - เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด - คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม - สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวงจังหวัดกาฬสินธุ์ - วิชากิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตข้าวและธัญพืชอินทรีย์ในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ - สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาฬสินธุ์ 	<p>Key Activities</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการเพาะปลูกผลผลิตทางการเกษตรด้วยระบบเกษตรอินทรีย์ - กระบวนการแปรรูปผลผลิตให้มีมูลค่าเพิ่ม - ออกแบบบรรจุภัณฑ์ และตราสินค้าของตนเอง - จัดจำหน่าย และกิจกรรมการตลาด - จัดส่งสินค้า 	<p>Value Propositions</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตข้าวที่นำมาแปรรูป อยู่ในเขตการเพาะปลูกข้าวที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ GI - ผลผลิตทางการเกษตรที่นำมาแปรรูป เพาะปลูกด้วยระบบเกษตรอินทรีย์ (Organic) ที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของผู้บริโภคเป็นหลัก - ผลผลิตข้าวที่นำมาแปรรูปมีคุณภาพดี มีรสชาติที่อร่อยและกลิ่นหอมเฉพาะตัวแตกต่างจากถิ่นอื่น - มีคุณค่าทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นของชนเผ่าผู้ไท 	<p>Customer Relationships</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบลูกค้าสัมพันธ์ผ่านช่องทางเฟซบุ๊กและไลน์กรุป - ลูกค้าสามารถเยี่ยมชมแปลงเพาะปลูกและแหล่งผลิตสินค้าเพื่อเพิ่มความมั่นใจของลูกค้า - เยี่ยมเยือนลูกค้าและเก็บข้อมูลโดยเฉพาะลูกค้าธุรกิจ (B2B) - การจัดอบรมหรือเวิร์กช็อปให้กับลูกค้า B2B - การสร้างชุมชนผ่านกิจกรรมออนไลน์ - บริการลูกค้าสัมพันธ์ที่ดี เช่น การตอบคำถามอย่างรวดเร็ว 	<p>Customer Segments</p> <p>การจำหน่ายแบบ B2B</p> <ul style="list-style-type: none"> - ซูเปอร์มาร์เก็ต ห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อ - ร้านอาหารที่จำหน่ายอาหารที่เน้นสุขภาพ หรืออาหารมังสวิรัต - ร้านค้าสุขภาพ, ร้านขายของชำที่เน้นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ - ร้านกาแฟ และคาเฟ่เพื่อสุขภาพ - โรงเรียนและศูนย์การศึกษาที่มีโปรแกรมอาหารเพื่อสุขภาพให้แก่เด็ก <p>การจำหน่ายแบบ B2C</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฟิตเนส และศูนย์สุขภาพ - โรงพยาบาลและสถานพยาบาล - กลุ่มผู้ที่ใส่ใจในสุขภาพ - กลุ่มผู้ที่แพ้นมหรือผลิตภัณฑ์จากนม - กลุ่มผู้บริโภคมังสวิรัตและวีแกน - กลุ่มผู้ที่ต้องการควบคุมน้ำหนัก และควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด - กลุ่มผู้บริโภคที่มีความสนใจในผลิตภัณฑ์ธรรมชาติและออร์แกนิก - นักท่องเที่ยวที่มองหาของขวัญจากธรรมชาติ
<p>Key Resources</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างแบรนด์ที่มีเอกลักษณ์ โดยเน้นคุณภาพ และความเป็นเอกลักษณ์ของข้าวเขาวง - วางแผนการตลาด โดยเลือกประชาสัมพันธ์ในกลุ่มเป้าหมายที่คาดว่าจะสนใจ เช่น ผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรจุหีบห่อที่สวยงามและเหมาะสมสำหรับของขวัญ - เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพที่มีฤทธิ์ในการต้านอนุมูลอิสระ ลดไขมัน และน้ำตาลในเลือด - มีกาบา (GABA) บำรุง และเซซามิน ช่วยต้านการอักเสบ ลดความเสี่ยงของโรคหัวใจ 	<p>Channels</p> <p>ออนไลน์</p> <ul style="list-style-type: none"> - Facebook - Line Application - Shopee, Lazada <p>ออฟไลน์</p> <ul style="list-style-type: none"> - หน้าร้านจำหน่ายสินค้าสุขภาพ - ร้านค้าในชุมชน - ตลาดนัดในชุมชน - ร้านค้าสวัสดิการในโรงพยาบาล - ฟิตเนส และศูนย์สุขภาพ 		
<p>Cost Structure</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าแรงงาน - ค่าวัตถุดิบ - ค่าการตลาด - ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าดำเนินการ ค่าน้ำมันจากการขนส่ง - ค่าบรรจุภัณฑ์- - ค่าใช้จ่ายในกระบวนการแปรรูป 	<p>Revenue Streams</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตในชุมชน (Raw Material) ประกอบด้วย ข้าวเขาวงอินทรีย์ ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่เขาวงอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ เป็นต้น - รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ จากข้าวและธัญพืช - รายได้จากการการจัดเวิร์กช็อป หรือการฝึกอบรมให้แก่นักท่องเที่ยว หรือผู้ที่มีความสนใจได้เยี่ยมชมกระบวนการผลิตข้าว และได้ลองทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การปลูกข้าว การเกี่ยวข้าว การทำผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าว เป็นต้น 			

12. แผนการดำเนินงาน (Gantt Chart) ระบุแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับข้อ 12 ตลอดระยะเวลาที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

12.1 แผนการดำเนินงานรายปี

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3				ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ ⁴	วิธีการดำเนินงาน ⁵
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
<p>1. กิจกรรมที่ 1</p> <p>การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับสารออกฤทธิ์ที่สำคัญในวัตถุดิบท้องถิ่นของกลุ่มฯ และชนิดของสมุนไพรที่นิยมนำมาแปรรูปใช้เป็นส่วนประกอบของกลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางผลิตภัณฑ์เวชสำอางและผลิตภัณฑ์สำหรับบริโภค</p> <p>เป็นต้น</p> <p>ปีที่ 1= 2 วัน</p> <p>ปีที่ 2= 2 วัน</p> <p>ปีที่ 3= 2 วัน</p>			15,890										15,890	อ.ดร.เพชร มน สอน เจริญ	<p>ประชุม/สัมมนา และการให้ คำปรึกษา</p> <p>- เพื่อระดมความคิด และถ่ายทอดองค์ ความรู้ การติดตาม การเปลี่ยนแปลง</p>

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3				ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ ป ⁴	วิธีการดำเนินงาน ⁵
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
2. กิจกรรมที่ 2 - การถ่ายทอดองค์ความรู้ และกระบวนการแปรรูปข้าว เชาวงอินทรีย์ ข้าวฮางอก โรสเบอร์รี่ เชาวงอินทรีย์ และ ธัญพืชอินทรีย์(ถั่วแดงและงา ดำ) เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม สุขภาพจากข้าวและธัญพืช เพื่อเพิ่มมูลค่าก่อนการ จำหน่าย ปีที่ 1= 10 วัน ปีที่ 2= 2 วัน ปีที่ 3= 2 วัน				19,790									19,790	รศ.ดร.อำ ภา คนชื้อ	อบรมเชิงปฏิบัติการ และการให้ คำปรึกษา - กระบวนการแปรรูป ข้าวเชาวงอินทรีย์ ข้าวฮางอกโรส เบอร์รี่เชาวงอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ (ถั่วแดงและงาดำ) เป็นผลิตภัณฑ์
3. กิจกรรมที่ 3 - การถ่ายทอดองค์ความรู้ และกระบวนการแปรรูปเพื่อ ยกระดับผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม สุขภาพเป็นสินค้าพรีเมียมใน รูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม ดัชนี น้ำตาลต่ำ (Low Glycemic Index) ปีที่ 1= 2 วัน					60,000								60,000	รศ.ดร.อำ ภา คนชื้อ	อบรมเชิงปฏิบัติการ และการให้ คำปรึกษา - กระบวนการแปรรูป วัตถุดิบเป็น ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม ดัชนีน้ำตาลต่ำ

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3				ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ ⁴	วิธีการดำเนินงาน ⁵
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
ปีที่ 2= 10 วัน ปีที่ 3= 2 วัน															
4. กิจกรรมที่ 4 - การวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการในผลิตภัณฑ์ของเครื่องต้มเพื่อสุขภาพจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น -วิเคราะห์ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระและฤทธิ์การยับยั้งการทำงานของเอนไซม์แอลฟาไกลูโคซิเดส เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ได้แก่ 1) ข้าวเขาวงและธัญพืชในท้องถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องต้มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช 2) ผลิตภัณฑ์เครื่องต้มดัชนีน้ำตาลต่ำ (Low Glycemic Index) เป็นสินค้าพรีเมียม ปีที่ 1= 15 วัน ปีที่ 2= 15 วัน ปีที่ 3= 4 วัน			48,000	60,000									111,500	รศ.ดร.อำภา คนชื้อ	การบรรยายและ การลงมือปฏิบัติ - การวิเคราะห์ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ - การวิเคราะห์ฤทธิ์การยับยั้งการทำงานของเอนไซม์แอลฟาไกลูโคซิเดส - วิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการ - วิเคราะห์คุณภาพของผลิตภัณฑ์

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3				ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ ⁴	วิธีการดำเนินงาน ⁵
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
5. กิจกรรมที่ 5 - การฝึกปฏิบัติการ การ เลือกวัตถุดิบ การเตรียม วัตถุดิบและส่วนประกอบที่ เกี่ยวข้องในโครงการ เพื่อ ผลิตสินค้ามีคุณภาพและคง ซึ่งสารสำคัญในผลิตภัณฑ์ ปีที่ 1= 2 วัน ปีที่ 2= 2 วัน ปีที่ 3= - วัน			8,600		30,000								48,600	รศ.ดร.อำ ภา คนชื่อ	การบรรยายและ การลงมือปฏิบัติ - การเตรียมวัตถุดิบ และอุปกรณ์ที่ เกี่ยวข้องในโครงการ
6. กิจกรรมที่ 6 การพัฒนาการตลาด ออนไลน์ จัดทำแผนการ ตลาดเชิงรุก สื่อ ประชาสัมพันธ์ ช่องทางการ ประชาสัมพันธ์ กลุ่มลูกค้า วิธีการขายและการจำหน่าย สินค้า ปีที่ 1= 2 วัน ปีที่ 2= 6 วัน ปีที่ 3= 2 วัน							40,000						40,000	นางสาว รัชนิกร คำ ภูกุล	อบรมเชิงปฏิบัติการ และการให้ คำปรึกษา - เพื่อออกแบบ การตลาดออนไลน์ ให้เหมาะสมกับกลุ่ม - เพิ่มช่องทางการ จำหน่าย ช่องทาง กลุ่มลูกค้าและ กลุ่มเป้าหมาย

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3				ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ ⁴	วิธีการดำเนินงาน ⁵
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
7. กิจกรรมที่ 7 การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และออกแบบตราสินค้าที่มี ความเป็นอัตลักษณ์ของ ชุมชน ปีที่ 1= 4 วัน ปีที่ 2= 2 วัน ปีที่ 3= 2 วัน				8,054. 35									9,500	นางสาว รัชนิกร คำ ภูกุล	อบรมเชิงปฏิบัติการ และการให้ คำปรึกษา - เพื่อออกแบบบรรจุ ภัณฑ์ที่เหมาะสมคู่ กับแนวคิดด้าน สิ่งแวดล้อม
8. กิจกรรมที่ 8 -การถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านการตลาดออนไลน์และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล -การถ่ายทอดระบบ การตลาดดิจิทัล 2 ภาษา เพื่อเป็นช่องทางการ จำหน่ายสินค้าออนไลน์ ให้กับกลุ่มฯ ปีที่ 1= - วัน ปีที่ 2= 2 วัน ปีที่ 3= 10 วัน										60,000			60,000	นางสาว รัชนิกร คำ ภูกุล	อบรมเชิงปฏิบัติการ และการให้ คำปรึกษา - เพื่อออกแบบ การตลาดออนไลน์ ให้เหมาะสมกับกลุ่ม ฯ - เพิ่มช่องทางการ จำหน่าย ช่องทาง กลุ่มลูกค้าและ กลุ่มเป้าหมาย
9. กิจกรรมที่ 9 จัดทำแผนการตลาดเชิงรุก ด้านการขยายตลาดการ จำหน่าย							40,000				40,000	30,000	110,000	นางสาว รัชนิกร คำ ภูกุล	อบรมเชิงปฏิบัติการ และการให้ คำปรึกษา

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3				ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ ⁴	วิธีการดำเนินงาน ⁵	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4				
การอบรมถ่ายทอดองค์ ความรู้การใช้งานระบบ การตลาดดิจิทัล ปีที่ 1= - วัน ปีที่ 2= 4 วัน ปีที่ 3= 10 วัน																- เพื่อออกแบบ การตลาดออนไลน์ ให้เหมาะสมกับกลุ่ม ฯ - เพิ่มช่องทางการ จำหน่าย ช่องทาง กลุ่มลูกค้าและ กลุ่มเป้าหมาย
10.กิจกรรมที่ 10 การยื่นขอขึ้นทะเบียน ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ จากข้าวและธัญพืชที่ พัฒนาขึ้นตามระเบียบของ สำนักงานอาหารและยา (อย.) ปีที่ 1= 5 วัน ปีที่ 2= 5 วัน ปีที่ 3= 1 วัน				13,000			20,000						40,000	รศ.ดร.อำ ภา คนชื่อ	อบรมเชิงปฏิบัติการ และการให้ คำปรึกษา -ให้คำแนะนำการยื่น คำขอขึ้นทะเบียน การจดแจ้ง ผลิตภัณฑ์	
11. กิจกรรมที่ 11 - การอบรมถ่ายทอดองค์ ความรู้ วิธีการนำทรัพยากร ที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้อย่าง คุ้มค่า				32,970						30,000	30,000	40,000	132,970	- รศ.ดร. อำภา คน ชื่อ - อ.ดร. พชรมน สอนเจริญ	อบรมเชิงปฏิบัติการ และการให้ คำปรึกษา - การถ่ายทอด องค์ความรู้ วิจัย	

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3				ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ ⁴	วิธีการดำเนินงาน ⁵
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
- การอบรมการบริหาร จัดการบุคลากรในวิสาหกิจ ชุมชน - การอบรมถ่ายทอดองค์ ความรู้การยื่นขอขึ้น ทะเบียนผลิตภัณฑ์ ตาม ระเบียบของสำนักงาน อาหารและยา และถ่ายทอด องค์ความรู้ด้านการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ - การพัฒนาระบบบริหาร คุณภาพและการจัดการ สิ่งแวดล้อม/ตัวแทน จำหน่าย/ขยายสมาชิก เพื่อ สร้างรายได้ในพื้นที่ ปีที่ 1= 8 วัน ปีที่ 2= 2 วัน ปีที่ 3= 10 วัน														- นางสาว รัชนิกร คำ ภูกุล	พัฒนาผลิตภัณฑ์ ของกลุ่มฯ - การขยายการ จำหน่ายสินค้าทั้ง ในและ ต่างประเทศ
สรุปงบประมาณ	146,304.35				250,000				230,000				648,250		

⁴ผู้รับผิดชอบต้องมีชื่อปรากฏตามข้อ 4

⁵วิธีการดำเนินงาน เช่น การบรรยายและลงมือปฏิบัติ การให้คำปรึกษา บรรยายออนไลน์ ประชุมออนไลน์ ฯลฯ

12.2 แผนการดำเนินงานของปีที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ต.ค	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการ ดำเนินงาน
<p>1. จัดถ่ายทอดองค์ความรู้และระดมความคิด “การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับสารออกฤทธิ์ที่สำคัญในวัตถุดิบท้องถิ่นของกลุ่มฯ และชนิดของสมุนไพรที่นิยมนำมาแปรรูปใช้เป็นส่วนประกอบของกลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางผลิตภัณฑ์เวชสำอางและผลิตภัณฑ์สำหรับบริโภค”</p>													15,890	อ.ดร.พชร มน สอน เจริญ	<p>ประชุม/สัมมนาและการให้คำปรึกษา -เพื่อระดมความคิด การวิเคราะห์ ข้อมูลของวัตถุดิบที่มีของชุมชนให้เหมาะสมกับการคัดเลือกเพื่อต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนได้หลากหลายและตรงกลุ่มเป้าหมายก่อนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์</p>
<p>2. จัดถ่ายทอดองค์ความรู้ กระบวนการแปรรูปข้าวแขวงอินทรีรี่ ข้าวฮางงอกไรซ์เบอร์รี่ข้าวอินทรีรี่ และธัญพืชอินทรีรี่(ถั่วแดงและงาดำ) เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจาก</p>													19,790	รศ.ดร.อำ ภา คนชื่อ	<p>อบรมเชิงปฏิบัติการและการให้คำปรึกษา-เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้กับชุมชนโดยการนำองค์</p>

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ต.ค	พ. ย.	ธ.ค .	ม. ค.	ก. พ.	มี.ค .	เม. ย.	พ. ค.	มิ.ย .	ก. ค.	ส.ค .	ก.ย.	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการ ดำเนินงาน	
ข่าวและวิทยุเพื่อ เพิ่มมูลค่าก่อนการ จำหน่าย																ความรู้ด้าน วิทยาศาสตร์ เข้ามา ยกระดับ ผลิตภัณฑ์ใน ท้องถิ่น
3. จัดถ่ายทอดองค์ ความรู้ การพัฒนาต่อยอด เพื่อพัฒนาเป็น ผลิตภัณฑ์ โดยมีค่า วัสดุ อุปกรณ์ ฝึกอบรมและ วัสดุดิบที่เกี่ยวข้อง กับโครงการ													8,600	รศ.ดร.อำ ภา คนชื่อ	อบรมเชิง ปฏิบัติการ และการให้ คำปรึกษา -ให้คำแนะนำ ในการ คัดเลือก วัตถุดิบที่มี คุณภาพก่อน พัฒนาเป็น ผลิตภัณฑ์	
4. จัดอบรมถ่ายทอด องค์ความรู้ “การ วิเคราะห์ฤทธิ์ของ ผลิตภัณฑ์ คุณค่าทาง โภชนาการของ ผลิตภัณฑ์”													48,000	รศ.ดร.อำ ภา คนชื่อ	อบรมเชิง ปฏิบัติการ และการให้ คำปรึกษา -ให้องค์ ความรู้ เกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์ เพื่อยกระดับ คุณภาพ สินค้า เพื่อ สร้างความ เชื่อมั่น คุณภาพส่ง มอบให้ ผู้บริโภคอย่าง ปลอดภัย	

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ต.ค	พ. ย.	ธ.ค .	ม. ค.	ก. พ.	มี.ค .	เม. ย.	พ. ค.	มี.ย .	ก. ค.	ส.ค .	ก.ย.	ค่าใช้จ่าย ย(บาท)	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการ ดำเนินงาน
<p>5. จัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้</p> <p>“ด้านออกแบบบรรจุภัณฑ์ ตรายีนส์ ที่มี ความเป็นอัตลักษณ์ ของชุมชน”</p>													8,054. 35	นางสาว รัชนิกร คำ ภูกุล	<p>อบรมเชิงปฏิบัติการ และการให้คำปรึกษา</p> <p>-เพื่อ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ และตรายีนส์ที่โดดเด่นให้กับชุมชน เพิ่มอัตลักษณ์ ในท้องถิ่นให้ ผู้บริโภค เข้าถึงสินค้า และเข้าใจ เรื่องราวของผลิตภัณฑ์ที่ พัฒนาขึ้น</p>
<p>6. จัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ “การยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวพื้นเมืองและธัญพืชท้องถิ่น ที่พัฒนาขึ้นตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.)”</p>													13,000	รศ.ดร.อำ ภา คนชื่อ	<p>อบรมเชิงปฏิบัติการ และการให้คำปรึกษา</p> <p>-ให้คำแนะนำ การยื่นคำขอขึ้นทะเบียน การจดแจ้งผลิตภัณฑ์ -ให้องค์ความรู้ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้า เพื่อสร้างความเชื่อมั่น</p>

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ต.ค.	พ. ย.	ธ.ค. .	ม. ค.	ก. พ.	มี.ค. .	เม. ย.	พ. ค.	มิ.ย. .	ก. ค.	ส.ค. .	ก.ย.	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการ ดำเนินงาน
															คุณภาพส่ง มอบให้ ผู้บริโภคอย่าง ปลอดภัย
7. จัดถ่ายทอดความรู้ การพัฒนาศักยภาพ ของสมาชิก ดังนี้ 7.1 การอบรมถ่ายทอด องค์ความรู้ การบริหาร จัดการบุคลากรใน วิสาหกิจชุมชน 7.2 การอบรมถ่ายทอด องค์ความรู้ การยื่นขอ ขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ ตามระเบียบของ สำนักงานอาหารและ ยา (อย.) 7.3 อบรมถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนา ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม สุขภาพจากข้าวและ ธัญพืช 7.4 อบรมถ่ายทอดองค์ ความรู้ตลาดเบื้องต้น และการเขียนแผนการ ตลาด (BMC)													32,970	-รศ.ดร.อำ ภา คนชื่อ -อ.ดร.พชร มน สอน เจริญ -นางสาว รัชนีกร คำ ภูกุล	-ประชุม/ สัมมนาและ การให้ คำปรึกษา -อบรมเชิง ปฏิบัติการ และการให้ คำปรึกษา -เพื่อให้ สมาชิกกลุ่ม ตระหนักและ เข้าใจใน ผลิตภัณฑ์ ของชุมชน -เพื่อให้กลุ่ม ผลิตสินค้าที่ ปลอดภัยและ มีคุณภาพส่ง มอบให้กับ ผู้บริโภค -เพื่อให้สินค้า เข้าถึง กลุ่มเป้าหมาย ได้มากยิ่งขึ้น โดยการใช้ การตลาด แบบออนไลน์ และวางแผน การตลาด BMC ให้ ครอบคลุม

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ต.ค.	พ. ย.	ธ.ค.	ม. ค.	ก. พ.	มี.ค.	เม. ย.	พ. ค.	มิ.ย.	ก. ค.	ส.ค.	ก.ย.	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการ ดำเนินงาน	
																กลุ่มเป้าหมาย
สรุปงบประมาณ													146,30 4.35			

13. ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี		
		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	63	70	70
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด (ระบุรายละเอียดองค์ความรู้เทคโนโลยี)	เรื่อง	8	9	4
2.1 เทคโนโลยีการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับสารออกฤทธิ์ที่สำคัญในสมุนไพร เพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายของกลุ่ม โดยจำแนกตามชนิดของสมุนไพร ได้แก่ กลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง กลุ่มผลิตภัณฑ์เวชสำอางและกลุ่มผลิตภัณฑ์สำหรับบริโภค (ปี 2568-2569)				
2.2 เทคโนโลยีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ได้แก่ ข้าวเขาวงอินทรี ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่เขาวงอินทรี และธัญพืชอินทรี (ถั่วแดงและงาดำ) (ปี 2568-2569)				
2.3 เทคโนโลยีการถ่ายทอดองค์ความรู้ผลิตภัณฑ์ใหม่ของเครื่องดื่มดัชนีน้ำตาลต่ำ (LOW Glycemic Index) (ปี 2569)				
2.4 เทคโนโลยีการถ่ายทอดการวิเคราะห์สารต้านอนุมูลอิสระและฤทธิ์การยับยั้งเอนไซม์แอลฟาไกลูโคซิเดส ในเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพจากข้าวเขาวงและธัญพืชในท้องถิ่นของกลุ่มฯ) และผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มดัชนีน้ำตาลต่ำ (ปี 2568-2569)				
2.5 เทคโนโลยีการถ่ายทอดองค์ความรู้คุณค่าทางโภชนาการของผลิตภัณฑ์ (ปี 2568-2569)				
2.6 องค์ความรู้ด้านการยื่นคำขอขึ้นทะเบียนการจดแจ้งผลิตภัณฑ์ (ปี 2568-2569)				
2.7 เทคโนโลยีด้านการตลาดและตลาดออนไลน์ (ปี 2568-2569-2570)				
2.8 เทคโนโลยีด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า (ปี 2568-2569-2570)				
2.9 องค์ความรู้ด้านการถ่ายทอดทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้ อย่างคุ้มค่า (ปี 2570)				

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี		
		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
2.10 องค์ความรู้ด้านการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพและการจัดการสิ่งแวดล้อม (ปี 2568-2569-2570)				
3. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	3	3
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	85	85	85
5. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	63	70	70
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น	เท่า	146,304.35 /168,250 (4.1 เท่า)	700,000 /250,000 (2.8 เท่า)	700,000 /230,000 (3 เท่า)
7. มูลค่าทางเศรษฐกิจในชุมชนโดยรวมเพิ่มมากขึ้น โดยมีรายได้ต่อปีสูงขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20	ร้อยละ	20	20	20

14. หน่วยงานสนับสนุน

ชื่อหน่วยงานสนับสนุน	รูปแบบการสนับสนุน
สำนักงานเกษตรอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์	สนับสนุนการลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลของสถานประกอบการ
สาขาวิชาแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ห้องปฏิบัติการในการพัฒนาสูตร และวิเคราะห์ทดสอบการแปรรูปผลิตภัณฑ์
ศูนย์ความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ให้การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และการตลาด

15. ผลกระทบ (แสดงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการทั้งที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ)

15.1 เศรษฐกิจ

ปัจจุบันกลุ่มมีรายได้จากการจำหน่ายข้าวเขาวงอินทรีย์ ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่เขาวงอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ (ถั่วแดง และงาดำ) ที่ยังไม่ผ่านการแปรรูปโดยประมาณ 500,000 บาทต่อปี จากการค้าการณ้ผลกระทบทางเศรษฐกิจ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหลังเสร็จสิ้นโครงการ และกลุ่มได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อแปรรูปข้าวเขาวงอินทรีย์ ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่เขาวงอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ (ถั่วแดง และงาดำ)ก่อนการจำหน่าย เป็นระยะเวลา 1 ปี กลุ่มจะมีรายได้เพิ่มเข้ามาจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ (เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช) ซึ่งเป็นการนำวัตถุดิบที่มีอยู่ในพื้นที่มาพัฒนาต่อยอดเพิ่มมูลค่า เป็นจำนวนเงินเพิ่มขึ้นโดยประมาณ 500,000 บาทต่อปี จากรายได้เดิมที่มีอยู่ และเมื่อนำผลของรายได้ต่อปีที่เกิดขึ้นใหม่ เทียบกับงบประมาณโครงการที่ขอสนับสนุน 200,000 บาท ให้ผลตอบแทนเพิ่มขึ้น 2.50 เท่าของงบประมาณโครงการที่ขอสนับสนุน

เพิ่มรายได้ (แสดงรายการ วิธีการหารายได้จากกรรณ้องค์ความรู้/เทคโนโลยีไปพัฒนาธุรกิจของผู้ประกอบการ) โปรดระบุ

- รายได้เพิ่มจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ (เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช) ซึ่งเป็นการนำข้าวขาวอินทรีย์ ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่ข้าวอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ (ถั่วแดง และงาดำ) ที่มีอยู่ในพื้นที่มาพัฒนาแปรรูปเพิ่มมูลค่า อย่างน้อย 1 เท่าจากยอดรายได้เดิม

ลดรายจ่าย (แสดงรายการ วิธีการที่ช่วยลดค่าใช้จ่ายให้กับผู้ประกอบการเมื่อได้นำองค์ความรู้/เทคโนโลยีไปปรับใช้ในการ ประกอบธุรกิจ) โปรดระบุ

- ลดการเน่าเสียของวัตถุดิบคงค้างของกลุ่ม ซึ่งไม่ก่อให้เกิดรายได้ และเป็นต้นทุนการปลูกที่สูงเกินไป

- ลดงบประมาณการใช้ปุ๋ยเคมี เนื่องจากกระบวนการปลูก ส่งเสริมให้ปลูกแบบอินทรีย์

15.2 สังคม (เช่น เกิดการจ้างงาน ลดการย้ายถิ่นฐาน ครอบคลุมเป็นสุข เป็นต้น) โปรดระบุ

เป็นการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสมุนไพร มาพัฒนาต่อยอดด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการยกระดับผลิตภัณฑ์และสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างเศรษฐกิจฐานรากบนฐานทุนทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ยกกระดับเศรษฐกิจในท้องถิ่น สร้างรายได้เพิ่มให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน และเกิดความร่วมมือกันระหว่างคนในชุมชน

15.3 สิ่งแวดล้อม (เช่น การลดปัญหามลพิษ การเพิ่มพื้นที่ป่า การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น) โปรดระบุ

ลดการปนเปื้อนสารเคมีลงในสิ่งแวดล้อม เนื่องจากเป็นกระบวนการผลิตแบบอินทรีย์ เป็นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า และเกิดการหมุนเวียนการใช้ทรัพยากรภายในชุมชน เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นของกลุ่มฯ ไม่เกิดมลพิษ และของเสียต่อสิ่งแวดล้อม

16. งบประมาณขอรับการสนับสนุน :

จำนวนทั้งสิ้น626,304.35.....	บาท (รวมทุกปีที่จะขอรับงบประมาณ)
ปีที่ 1 พ.ศ.....2568.....	จำนวน.....146,304.35.....	บาท
ปีที่ 2 พ.ศ.....2569.....	จำนวน.....250,000.....	บาท
ปีที่ 3 พ.ศ.....2570.....	จำนวน.....230,000.....	บาท

รายการงบประมาณ ดังนี้

(คำอธิบาย : แยกแยะเฉพาะปีงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุนในปีปัจจุบัน โดยให้แจกแจงรายละเอียดค่าใช้จ่ายที่จะใช้ในการดำเนินโครงการรายกิจกรรมที่ตรงกับข้อ 12.2 โดยจัดทำ เป็นบัญชี [ราคาต่อหน่วย: จำนวนคน/ครั้ง/วัน/ชิ้น] โดยใช้ระเบียบและอัตราของทางราชการ)

ปีงบประมาณ พ.ศ 2568 ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 168,250 บาท ประกอบด้วย

กิจกรรม	รายการค่าใช้จ่าย	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน
	<p>- จำนวน 1 คน <u>รวมค่าตอบแทนวิทยากร 3,600 บาท</u></p> <p>4. ค่าเบี้ยเลี้ยงผู้ช่วยวิทยากร 240 บาท/คน/ครั้ง/6ชม.</p> <p>- จำนวน 1 คน <u>รวมค่าตอบแทนผู้ช่วยวิทยากร 1,440 บาท</u></p> <p>5. ค่ายานพาหนะเหมาจ่ายน้ำมันพร้อมคนขับ เดินทางข้ามจังหวัด (ไป-กลับ)/ครั้ง/วัน/คัน</p> <p>- จำนวน 1 คัน <u>รวมเป็นเงิน 1,750 บาท</u></p> <p>6. ค่าเอกสารฝึกอบรม</p> <p>- จำนวน 66 คน <u>รวมเป็นเงิน 3,900 บาท</u></p> <p>หมวดที่ 2 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น</p>	<p>6 ชม. * 1 ครั้ง</p> <p>1 วัน * 1 ครั้ง</p> <p>65 ชุด * 1 ครั้ง</p>	<p>240</p> <p>1,750</p> <p>60</p>	<p>1,440</p> <p>1,750</p> <p>3,900</p> <p>19,790</p>
3. จัดกิจกรรม	<p>ถ่ายทอดองค์ความรู้</p> <p>การพัฒนาต่อยอดเพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ โดยมีคำวัสดุ อุปกรณ์ ฝึกอบรมและวัสดุคืบที่ เกี่ยวข้องกับโครงการ</p>	<p>1 ผลิตภัณฑ์</p>	<p>8,600</p>	<p>8,600</p>
4. จัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้	<p>“การวิเคราะห์ฤทธิ์ของผลิตภัณฑ์ คุณค่าทางโภชนาการของผลิตภัณฑ์”</p>	<p>คำดำเนินการในการจัดอบรมต่อวัน มีดังนี้</p> <p>1. คำวิเคราะห์ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ</p> <p>2. คำวิเคราะห์ฤทธิ์การยับยั้งการทำงานของเอนไซม์แลฟาไกลูโคซิเดส</p> <p>3. คำวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการในผลิตภัณฑ์ เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์</p> <p>หมวดที่ 4 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น</p>	<p>1 ผลิตภัณฑ์</p> <p>1 ผลิตภัณฑ์</p> <p>1 ผลิตภัณฑ์</p>	<p>15,000</p> <p>18,000</p> <p>15,000</p> <p>48,000</p>
5. จัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้	<p>“ด้านออกแบบบรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า ที่มี ความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน”</p>	<p>คำดำเนินการในการจัดอบรมต่อวัน มีดังนี้</p> <p>1. คำออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชน</p> <p>2. คำออกแบบตราสินค้าที่มีความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน จำนวน 1 ตราสินค้า</p> <p>หมวดที่ 5 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น</p>	<p>50 ชิ้น</p> <p>1 ผลิตภัณฑ์</p>	<p>130</p> <p>1,554.35</p> <p>8,054.35</p>

กิจกรรม	รายการค่าใช้จ่าย	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน
6. จัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ “การยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวพื้นเมืองและธัญพืชท้องถิ่น ที่พัฒนาขึ้นตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.)”	<p>คำดำเนินการในการจัดอบรมต่อไปนี้</p> <p>1. ค่าขอเลขที่จัดแจ้งเพื่อขึ้นทะเบียนสินค้าที่พัฒนาขึ้นใหม่ (ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพจากข้าวพื้นเมืองและธัญพืชในท้องถิ่น จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์</p> <p>หมวดที่ 6 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น</p>	1 ผลิตภัณฑ์	13,000	13,000
7. จัดถ่ายทอดความรู้การพัฒนาศักยภาพของสมาชิก ดังนี้	<p>คำดำเนินการในการจัดอบรมและติดตามโครงการตลอดระยะเวลาทุน มีดังนี้</p> <p>7.1 การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ การบริหารจัดการบุคลากรในวิสาหกิจชุมชน</p> <p>7.2 การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ การยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.)</p> <p>7.3 อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช</p> <p>7.4 อบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ตลาดเบื้องต้น และการเขียนแผนการตลาด (BMC)</p> <p>หมวดที่ 7 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น</p>	<p>66 คน * 3 ครั้ง</p> <p>2 มื้อ * 66 คน * 3 ครั้ง</p> <p>1 วัน * 3 ครั้ง</p>	<p>80</p> <p>30</p> <p>1,750</p>	<p>15,840</p> <p>11,880</p> <p>5,250</p> <p>32,970</p>
รวมค่าใช้จ่ายดำเนินโครงการทั้งสิ้น				146,304.35
ค่าบริการวิชาการเข้ามหาวิทยาลัยมหาสารคาม 15% ของงบประมาณทั้งสิ้น				21,945.65
รวมทั้งสิ้น				168,250.00

หมายเหตุ

- ขอความร่วมมือเครือข่ายคลินิกเทคโนโลยีไม่คิดค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าธรรมเนียมหักเข้าหน่วยงาน
- ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยง เบิกตามระเบียบและอัตราที่ทางราชการกำหนด
- ค่าจ้างออกแบบงานกับบุคคลภายนอก ให้ยึดความประหยัดงบประมาณเป็นหลักและแสดงหลักฐานการจ้างงานชัดเจน
- ค่าจ้างเหมาทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ให้แนบรายละเอียดอัตราค่าบริการ
- ค่าวัสดุ/อุปกรณ์ ค่าวัสดุสำนักงานที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ต้องให้รายละเอียดว่ามีวัสดุและอุปกรณ์อะไรที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการ บางอย่างผู้ประกอบการสามารถร่วมออกค่าใช้จ่ายได้หรือไม่
- ค่าวัสดุการเกษตรค่าวัสดุวิทยาศาสตร์และสารเคมี ให้แจกแจงรายละเอียดว่าคืออะไร

17. การรายงานความก้าวหน้าติดตามและประเมินผล : ผู้รับผิดชอบโครงการต้องดำเนินการ ดังนี้

- (1) รายงานความก้าวหน้าโครงการผ่านระบบคลินิกเทคโนโลยีออนไลน์ (CMO) รายไตรมาส
- (2) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้รับบริการตอบแบบสำรวจวัดความพึงพอใจผู้รับบริการในขณะจัดกิจกรรม
และผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้รับบริการตอบแบบติดตามผลการนำไปใช้ประโยชน์หลังสิ้นสุดการดำเนินงานของโครงการ ก่อนจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์
- (3) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องคำนวณมูลค่าทางเศรษฐกิจ และ B/C ratio ของโครงการ
- (4) จัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เป็นอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์พร้อมหนังสือส่งจากหน่วยงาน ไม่เกินวันที่ 30 กันยายน (วันสิ้นสุดปีงบประมาณ) ยกเว้นมีเหตุจำเป็น หรือสุดวิสัย
- (5) การขอขยายเวลา หากคาดว่าโครงการจะไม่สามารถจัดกิจกรรมตามแผนที่วางไว้และมีความจำเป็นต้องขอขยายเวลา ผู้รับผิดชอบโครงการต้องจัดทำหนังสือขอขยายเวลาโดยผู้บริหารหน่วยงานเป็นผู้ลงนาม ในหนังสือถึง ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ก่อนวันที่ 15 กันยายน แจ้งให้ สป.อว. ทราบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

18. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ :

การจัดกิจกรรมหรือการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการในรูปแบบต่างๆเช่น แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ จดหมายข่าว วารสาร และสื่ออื่นใด **ต้องมีข้อความและสัญลักษณ์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม** ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนงบประมาณปรากฏทุกครั้ง และโครงการยินดีให้ความร่วมมือเข้าร่วมจัดแสดงผลงานในกิจกรรมต่างๆ ตามที่ สป.อว. ร้องขอ พร้อมทั้งทำตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ระบุในคู่มือการดำเนินงานฯ ทุกประการ

(.....
(.....รศ.ดร.อัมภา.คนชื่อ.....)

ผู้เสนอโครงการ

ตำแหน่งรองศาสตราจารย์.....

**แบบสำรวจข้อมูลความต้องการผู้ประกอบการ
แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพเกษตรกรชุมชน (BCE) ประจำปีงบประมาณ 2568**

เรื่อง ขอเข้าร่วมแพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพเกษตรกรชุมชน (BCE)
เรียน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อสมาชิกของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

ด้วย รองศาสตราจารย์ ดร. อัมภา คนชื่อ มีความประสงค์ที่จะนำความรู้และงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมและความรู้ในการเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ ไปใช้ในการพัฒนาธุรกิจชุมชน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ประกอบการ

ชื่อสถานประกอบการ...วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด...ที่ตั้งสถานประกอบการ...เลขที่ 77/2 หมู่ 16 ตำบลสกลเปลือย อำเภอนาหวาง จังหวัดกาฬสินธุ์...พิกัดละติจูด : 16.713418323115878...ลองจิจูด : 104.08865688700546...ชื่อประธาน...นางสาวเบญจมาศ มณีเนตร...เบอร์โทร 098-7297509...ชื่อผู้ประสานงาน...นางสาวสายทอง สมบัติคุณ...เบอร์โทร 082-9974155.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการประกอบการ

- รูปแบบธุรกิจ ผู้ประกอบการรายเดี่ยว หุ่นส่วน/ห้างหุ้นส่วน จำกัด บริษัทจำกัด ผู้ประกอบการ OTOP วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ กลุ่มอาชีพ กลุ่มผู้ผลิตชุมชนที่ยังไม่จดทะเบียน ผู้ประกอบการรายเดี่ยว

จำนวนสมาชิก...63...คน ปีที่ก่อตั้ง...2566...ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ...1...ปี ทุนจดทะเบียน.....-.....บาท
ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตและจำหน่ายอยู่

ชื่อผลิตภัณฑ์.....ข้าวขาวอินทรีย์ ข้าวฮางงอกไรซ์เบอร์รี่ข้าวอินทรีย์.....ยอดขายต่อเดือน... 250 กิโลกรัม...รายได้ต่อเดือน... 34,000...บาท

ชื่อผลิตภัณฑ์.....ธัญพืชอินทรีย์.....ยอดขายต่อเดือน... 70 กิโลกรัม...รายได้ต่อเดือน... 8,000...บาท

กลุ่มลูกค้า.....กลุ่มผู้ที่ใส่ใจในสุขภาพ กลุ่มผู้ที่ต้องการควบคุมน้ำหนัก และควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด กลุ่มผู้บริโภคที่มีความสนใจในผลิตภัณฑ์ธรรมชาติและออร์แกนิก...

แหล่งจำหน่ายสินค้า(ออฟไลน์/ออนไลน์) ออกบูธตามนิทรรศการ และเปิดขายหน้าเพจร้าน

ส่วนที่ 3 ประเด็นความต้องการพัฒนาสินค้าและบริการ

ปัญหาที่เกิดขึ้น	ความต้องการด้าน วน.
ขาดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในการแปรรูป วัตถุดิบให้ได้มาตรฐานตามการยอมรับของตลาด เพื่อเพิ่มมูลค่าก่อนการจำหน่าย	องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการแปรรูปเพิ่มมูลค่าวัตถุดิบที่มีอยู่ให้เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพจากข้าวและธัญพืช ที่ได้มาตรฐานตามการยอมรับของตลาด

ลงชื่อ..... (ตัวบรรจง)
หมายเลขโทรศัพท์..... 085-6441915.....
ผู้สำรวจข้อมูล
วันที่... 21 / กันยายน / 2567.....

ลงชื่อ..... (ตัวบรรจง)
หมายเลขโทรศัพท์..... 098-7297509.....
ผู้ให้ข้อมูล
วันที่... 21 / กันยายน / 2567.....

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ ของวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรกรอินทรีย์บ้านกุดบอด

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล
1	นางสาวเบญจมาศ มณีเนตร
2	นายนพรัตน์ ศรีเครือ
3	นางสาวผกามาศ ศรีสร้อย
4	นางชิ้น แคล้วคล่อง
5	นางสำเนียง บาลเพชร
6	นางसानิต เครือศรี
7	นางลัดดา ศรีหاتا
8	นางหนึ่ง ศรีหاتا
9	นางอารณ์ ศรีเสน
10	นายต่อง นพศิริ
11	นายอเนก ศรีหاتا
12	นางสาวสายัน พลกล้า
13	นายพยุททอง คนชื่อ
14	นางดาวเรือง คนชื่อ
15	นางนัตลมา พลกล้า
16	นางสาวพุทธิตา พลกล้า
17	นางถอน พลกล้า
18	นางสอน ศิริเงิน
19	นายสุชาติ สมบัติภูมิ
20	นางวงประทัย แสนสินธุ์
21	นายประวัติ สิงห์เครือ
22	นางวาสนา พาลเพชร
23	นางสาวราตรี คนชื่อ
24	นางวรินธร ศรีหاتا
25	นางจันดี วุฒิสม
26	นายเสกสรร ปรีดาตา
27	นางบุญเริ่ม บาลเพชร
28	นางลิตตา เครือศรี
29	นางสาววิรัชญา ชมกลีน
30	นางสาววารัตน์ นวบัติ
31	นางสุวรรณี เรืองรุ่ง
32	นางรัตใจ เนื่องไร่
33	นางทองหล่อ พลกล้า
34	นางวรรณิ์ ไชยพันธ์
35	นายระวิทย์ ศรีสร้อย
36	นางพิมพ์วรรณ ศรีสร้อย
37	นายประชิด ศรีเสน

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล
38	นางโพน รสนา
39	นางสาวแอม ศรีหاتا
40	นางกุลดาวิ นวลเนตร
41	นางกัญญา อัยวรรณ
42	นางพูนสิน อสีชวะ
43	นางพรหม สนิมะหาค
44	นางจิตนา คนเชื้อ
45	นางสาวภาวิณี เนื้อศรี
46	นางสาวจันทิมา ลาเลิศ
47	นางสุขสนาน รางวัด
48	นายสมศักดิ์ เครือศรี
49	นายนิยม นรบดี
50	นางคำบัง ศรีหاتا
51	นางอุทร ศรีหاتا
52	นางถาวร นรบดี
53	นางจารุวรรณ ศรีพล
54	นางกิตติยา ศรีหاتا
55	นางอาด แคล้วคล่อง
56	นายทรัพย์สิน ศรีหاتا
57	นางสุพรรณิ แคล้วคล่อง
58	นายชนพัฒน์ ศรีหاتا
59	นางนารีรัตน์ ศรีหاتا
60	นางโศนมา จิตรักญาติ
61	นางสาวนพวัล ศิริตัน
62	นางสมพร บาลเพชร
63	นางเพียงจัน เครือศรี

หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน

หนังสือสำคัญฉบับนี้ให้ไว้แก่

วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์ บ้านกุดบอด

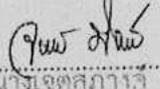
ที่ตั้ง : เลขที่ 77/2 หมู่ที่ 16 ตำบลสงเปลือย
อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46160

โทรศัพท์: 0960629164 โทรสาร: E-mail address :

เพื่อเป็นหลักฐานว่า ได้รับการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 เรียบร้อยแล้ว

รหัสทะเบียน 4-46-06-02/1-0047

ให้ไว้ ณ วันที่ 14 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2566

ลงชื่อ นายทะเบียน
(นางเจตสุภาวดี พรหมสุภาวดี)
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
รักษาการหัวหน้าเกษตรอำเภอเขาวง

เกษตรอำเภอ

สำนักงาน เกษตรอำเภอเขาวง
จังหวัดกาฬสินธุ์

หมายเหตุ:

- (1) วิสาหกิจชุมชน และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ต้องแจ้งความประสงค์ที่จะ
ดำเนินกิจการต่อไป
ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันสิ้นปีปฏิทินทุกปี หากไม่แจ้งเป็นเวลา 2 ปีติดต่อกัน
อาจถูกถอนชื่อออกจากทะเบียน
- (2) การเลิกกิจการ จักต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่
ประสงค์จะเลิกกิจการ

แบบฟอร์มการนำผลงานวิจัยและพัฒนาไปใช้ประโยชน์

วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้าน

กุดบอด

เลขที่ 77/2 หมู่ 16 ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง

จังหวัดกาฬสินธุ์

วันที่เดือน...12..พฤศจิกายน...พ.ศ.2567..

เรื่อง การนำผลงานวิจัยและพัฒนาไปใช้ประโยชน์

เรียน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ตามที่ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ร่วมกับ คลินิกเทคโนโลยีเครือข่าย ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่ม ศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน เพื่อนำผลงานวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปถ่ายทอด บ่มเพาะ เพิ่มศักยภาพให้แก่ชุมชน วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ กลุ่มเกษตรกร นั้น

ข้าพเจ้า นางสาวเบญจมาศ มณีเนตร ชื่อกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้าน กุดบอด และสมาชิกกลุ่ม/ชุมชน จำนวน 63 คน ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ดังนี้ (ระบุได้มากกว่า 1 เรื่อง/เทคโนโลยี/องค์ความรู้)

เทคโนโลยี/องค์ความรู้	ผลของการใช้องค์ความรู้/เทคโนโลยี
1. องค์ความรู้ด้านการคัดเลือกวัตถุดิบ สารออกฤทธิ์ สำคัญในสมุนไพร และชนิดของสมุนไพรที่นิยมนำมาแปรรูป	1. เพิ่มศักยภาพของกลุ่มในการคัดเลือกวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในการแปรรูปได้อย่างมีคุณภาพ
2. นวัตกรรมการแปรรูปวัตถุดิบเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช และวิเคราะห์ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระ คุณค่าทางโภชนาการของผลิตภัณฑ์	2. เพิ่มคุณภาพกระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มรายได้ก่อนการจำหน่าย
3. องค์ความรู้การยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืชที่พัฒนาขึ้น ตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.)	3. ผลิตภัณฑ์แปรรูปของกลุ่มได้รับการรับรองตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.)
4. การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการตลาดเบื้องต้น และการเขียนแผนการตลาด (BMC)	4. มีบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม และมีแผนการตลาดอย่างยั่งยืน

ซึ่งกลุ่มได้นำความรู้ดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ การพัฒนาชุมชน พัฒนาผลิตภัณฑ์ ทำให้สามารถเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อำภา คนชื่อ)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ขอแสดงความนับถือ

(...นางสาวเบญจมาศ มณีเนตร...)

ประธานกลุ่ม / ตัวแทนกลุ่ม

บทที่ 2

ข้อมูลการขอปรับแผนการดำเนินงาน (ขอขยายเวลา) จากข้อเสนอโครงการที่ได้รับอนุมัติ

แบบขอปรับแผนปฏิบัติงาน/ขอขยายเวลา

กิจกรรมส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

1. ชื่อหน่วยงาน คลินิกเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
2. ชื่อโครงการ การพัฒนากระบวนการผลิตเครื่องดื่มสุขภาพ "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" เพื่อเพิ่มมูลค่าข้าวเขาวงอินทรี และธัญพืชอินทรี ของวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด
3. แพลตฟอร์ม แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน (Building Community Enterprise: BCE)
สถานะโครงการ (ใหม่/ต่อเนื่อง) : ใหม่
4. แผนปฏิบัติงาน (ที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ)

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ (ระบุแต่ละกิจกรรม เช่น 1 มค. – 30 กย.)	สถานะการดำเนินงาน ในแต่ละกิจกรรม		งบประมาณที่ใช้ จ่ายไปแล้ว (บาท)
		เสร็จแล้ว	ขอขยาย เวลา	
1. จัดถ่ายทอดองค์ความรู้และ ระดมความคิด “การถ่ายทอดองค์ความรู้ เกี่ยวกับสารออกฤทธิ์ที่สำคัญ ในวัตถุดิบท้องถิ่นของกลุ่มฯ และชนิดของสมุนไพรที่นิยม นำมาแปรรูปใช้ เป็น ส่วนประกอบของกลุ่ม ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์เวชสำอางและ ผลิตภัณฑ์สำหรับบริโภค”	ตุลาคม 2567			15,890

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ (ระบุแต่ละกิจกรรม เช่น 1 มค. – 30 กย.)	สถานะการดำเนินงาน ในแต่ละกิจกรรม		งบประมาณที่ใช้ จ่ายไปแล้ว (บาท)
		เสร็จแล้ว	ขอขยาย เวลา	
2. จัดถ่ายทอดองค์ความรู้ กระบวนการแปรรูปข้าวเขาวง อินทรีย์ ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่ เขาวงอินทรีย์ และธัญพืช อินทรีย์(ถั่วแดงและงาดำ) เป็น ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ จากข้าวและธัญพืช เพื่อเพิ่ม มูลค่าก่อนการจำหน่าย	พฤศจิกายน 2567-มกราคม 2568			
3.. จัดถ่ายทอดองค์ความรู้ การพัฒนาต่อยอดเพื่อพัฒนา เป็นผลิตภัณฑ์ โดยมีข้าวสาคู อุปกรณ์ฝึกอบรมและวัสดุดิบที่ เกี่ยวข้องกับโครงการ	พฤศจิกายน 2567-มกราคม 2568			18,600
4. จัดอบรมถ่ายทอดองค์ ความรู้ “การวิเคราะห์ฤทธิ์ ของผลิตภัณฑ์ คุณค่าทาง โภชนาการของผลิตภัณฑ์”	กุมภาพันธ์ -เมษายน 2568			
5. จัดอบรมถ่ายทอดองค์ ความรู้ “ด้านออกแบบบรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า ที่มีความเป็นอัต ลักษณ์ของชุมชน”	เมษายน-มิถุนายน 2568			
6. จัดอบรมถ่ายทอดองค์ ความรู้ “การยื่นขอขึ้น ทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม สุขภาพจากข้าวพื้นเมืองและ	มิถุนายน - กรกฎาคม 2568			

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ (ระบุแต่ละกิจกรรม เช่น 1 มค. – 30 กย.)	สถานะการดำเนินงาน ในแต่ละกิจกรรม		งบประมาณที่ใช้ จ่ายไปแล้ว (บาท)
		เสร็จแล้ว	ขอขยาย เวลา	
ธัญพืชท้องถิ่น ที่พัฒนาขึ้นตาม ระเบียบของสำนักงานอาหาร และยา (อย.)”				
7. จัดถ่ายทอดความรู้ การ พัฒนาศักยภาพของสมาชิก ดังนี้ 7.1 การอบรมถ่ายทอดองค์ ความรู้ การบริหารจัดการ บุคลากรในวิสาหกิจชุมชน 7.2 การอบรมถ่ายทอดองค์ ความรู้ การยื่นขอขึ้นทะเบียน ผลิตภัณฑ์ ตามระเบียบของ สำนักงานอาหารและยา (อย.) 7.3 อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม สุขภาพจากข้าวและธัญพืช 7.4 อบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ ตลาดเบื้องต้น และการเขียน แผนการตลาด (BMC)	สิงหาคม-กันยายน 2568			
แผนเงิน : ตามไตรมาส				34,490

5. กิจกรรมที่ขอปรับ/ขอขยายเวลา (ยกมาจาก ข้อ 4)

กิจกรรมที่ขอปรับ/ ขอขยายเวลา	ระยะเวลาที่ขอปรับ/ ขอขยายเวลา (โปรดระบุ เช่น 1 ตค. - 31 ธค.)	เหตุผลความจำเป็นที่ต้องปรับ แผน (ระบุทุกกิจกรรมที่ขอปรับแผน)	งบประมาณที่คาดว่าจะใช้จ่าย (บาท)
<p>1. จัดถ่ายถอดองค์ความรู้ กระบวนการแปรรูปข้าวขาว วงอินทรีย์ ข้าวฮางงอกไรซ์ เบอร์รี่ข้าววงอินทรีย์ และ ธัญพืชอินทรีย์(ถั่วแดงและงา ดำ) เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม สุขภาพจากข้าวและธัญพืช เพื่อเพิ่มมูลค่าก่อนการ จำหน่าย</p>	กันยายน 2568	เนื่องจากขั้นตอนการพัฒนาสูตร ของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ จากข้าวและธัญพืชใหม่ให้สถาน ประกอบการมีการปรับปรุงสูตรให้ เหมาะสมและสูตรที่ผู้บริโภคชอบ มากที่สุด	19,790
<p>2. จัดอบรมถ่ายถอดองค์ ความรู้ “การวิเคราะห์ฤทธิ์ ของผลิตภัณฑ์ คุณค่าทาง โภชนาการของผลิตภัณฑ์”</p>	ตุลาคม -พฤศจิกายน 2568	รอสูตรที่เหมาะสมที่สุดของ ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนา จากนั้นจะทำ การวิเคราะห์ฤทธิ์ของผลิตภัณฑ์ คุณค่าทางโภชนาการของ ผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ ผู้บริโภค	51,500
<p>3. จัดอบรมถ่ายถอดองค์ ความรู้ “ด้านออกแบบบรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า ที่มีความเป็นอัต ลักษณ์ของชุมชน”</p>	พฤศจิกายน 2568	อยู่ในขั้นตอนการเลือกบรรจุภัณฑ์ ร้อยเรียงเรื่องราวของสินค้า เพื่อ พัฒนาสินค้าที่ทันสมัยตามกระแส ของผู้บริโภคยุคปัจจุบัน และเพื่อ ตอบโจทย์กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย	9,500
<p>4. จัดอบรมถ่ายถอดองค์ ความรู้ “การยื่นขอขึ้น ทะเบียนผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม สุขภาพจากข้าวพื้นเมืองและ ธัญพืชท้องถิ่น ที่พัฒนาขึ้น</p>	ธันวาคม 2568	รอผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้น เพื่อนำ ผลวิเคราะห์ ทดสอบ สูตรแบบ ละเอียด เพื่อยื่นขอทะเบียน ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจาก ข้าวพื้นเมืองและธัญพืชท้องถิ่น	20,000

กิจกรรมที่ขอปรับ/ ขอขยายเวลา	ระยะเวลาที่ขอปรับ/ ขอขยายเวลา (โปรดระบุ เช่น 1 ตค. - 31 ธค.)	เหตุผลความจำเป็นที่ต้องปรับ แผน (ระบุทุกกิจกรรมที่ขอปรับแผน)	งบประมาณที่คาดว่าจะใช้จ่าย (บาท)
ตามระเบียบของสำนักงาน อาหารและยา (อย.)”		ให้กับสถานประกอบการ จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์	
5.จัดถ่ายทอดความรู้ การ พัฒนาศักยภาพของสมาชิก ดังนี้ 5.1 การอบรมถ่ายทอดองค์ ความรู้ การบริหารจัดการ บุคลากรในวิสาหกิจชุมชน 5.2 การอบรมถ่ายทอดองค์ ความรู้ การยื่นขอขึ้นทะเบียน ผลิตภัณฑ์ ตามระเบียบของ สำนักงานอาหารและยา (อย.) 5.3 อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและ ธัญพืช 5.4 อบรมถ่ายทอดองค์ ความรู้ตลาดเบื้องต้น และ การเขียนแผนการตลาด (BMC)	ธันวาคม 2568	เนื่องจากสินค้าอยู่ในขั้นตอนการ ปรับปรุงสูตรให้เหมาะสม ดังนั้น ถ่ายทอดองค์ความรู้ส่งมอบให้ สถานประกอบการจะดำเนินการ หลังจากผู้ประกอบการได้สูตรที่ เหมาะสม ได้ไอเดียของบรรจุ ภัณฑ์ต่างๆ เป็นต้น	32,970
แผนเงิน : ตามไตรมาส			133,760

หมายเหตุ : หากประสงค์จะขอรับการสนับสนุนต่อเนื่อง จะต้องขอขยายเวลาในแต่ละกิจกรรม ไม่เกินเดือน
ธันวาคม

6. ปัญหา/อุปสรรคที่พบ พร้อมข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข

6.1. เนื่องจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้กับสถานประกอบการมีการปรับปรุงที่ให้สถานประกอบการและผู้บริโภคได้เลือกสูตรที่เหมาะสม พบว่าสถานประกอบการขอปรับปรุงให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย จึงเกิดความล่าช้าในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ลงชื่อ.....หัวหน้าโครงการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อำภา คนชื่อ)

ตำแหน่ง หัวหน้าโครงการ

บทที่ 3
ผลการดำเนินงาน

การพัฒนากระบวนการผลิตเครื่องดื่มสุขภาพ "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" เพื่อเพิ่มมูลค่าข้าวเขาวงอินทรี และธัญพืชอินทรี ของวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด เป็นการนำวัตถุดิบท้องถิ่นที่มีคุณประโยชน์ด้านส่งเสริมสุขภาพ และมีอัตลักษณ์ของกลุ่ม ได้แก่ ข้าวเขาวงอินทรี ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่เขาวงอินทรี และธัญพืชอินทรี (ถั่วแดง และงาดำ) มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" โดยเน้นไปที่การใส่เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้าไปในกระบวนการแปรรูป เพื่อเป็นการยกระดับและสร้างมูลค่าเพิ่มให้ได้มากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วยดังนี้

2.1 แผนการดำเนินงานของโครงการ

กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนินการ	สถานะการดำเนินงาน	
		เสร็จแล้ว	ขอขยายเวลา
1. จัดถ่ายถอดองค์ความรู้และระดมความคิด “การถ่ายถอดองค์ความรู้เกี่ยวกับสารออกฤทธิ์ที่สำคัญในวัตถุดิบท้องถิ่นของกลุ่มฯ และชนิดของสมุนไพรที่นิยมนำมาแปรรูปใช้เป็นส่วนประกอบของกลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์เวชสำอางและผลิตภัณฑ์สำหรับบริโภค”	ตุลาคม 2567	✓	
2. จัดถ่ายถอดองค์ความรู้ กระบวนการแปรรูปข้าวเขาวงอินทรี ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่เขาวงอินทรี และธัญพืชอินทรี (ถั่วแดงและงาดำ) เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช เพื่อเพิ่มมูลค่าก่อนการจำหน่าย	กันยายน 2568		✓
3. จัดถ่ายถอดองค์ความรู้ การพัฒนาต่อยอดเพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ โดยมีข้าววัสดุ อุปกรณ์ ฝึกอบรมและวัตถุดิบที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	พฤศจิกายน 2567- มกราคม 2568	✓	
4. จัดอบรมถ่ายถอดองค์ความรู้ “การวิเคราะห์ฤทธิ์ของผลิตภัณฑ์ คุณค่าทางโภชนาการของผลิตภัณฑ์”	ตุลาคม - พฤศจิกายน 2568		✓
5. จัดอบรมถ่ายถอดองค์ความรู้ “ด้านออกแบบบรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า ที่มีความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน”	พฤศจิกายน 2568		✓

6. จัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ “การยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวพื้นเมืองและธัญพืชท้องถิ่น ที่พัฒนาขึ้นตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.)”	ธันวาคม 2568		✓
7. จัดถ่ายทอดความรู้ การพัฒนาศักยภาพของสมาชิก ดังนี้ 7.1 การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ การบริหารจัดการบุคลากรในวิสาหกิจชุมชน 7.2 การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ การยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ตามระเบียบของสำนักงานอาหารและยา (อย.) 7.3 อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช 7.4 อบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ตลาดเบื้องต้น และการเขียนแผนการตลาด (BMC)	ธันวาคม 2568		
แผนเงิน: ตามไตรมาส		34,490	133,760

2.2 สรุปขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด

รายละเอียดผลการดำเนินงาน: (ดำเนินการอย่างไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร พร้อมรูปภาพประกอบ)

(1) ชื่อกิจกรรมที่ 1 การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับสารออกฤทธิ์ที่สำคัญในวัตถุดิบท้องถิ่นและชนิดของสมุนไพรที่นิยมนำมาแปรรูปใช้เป็นส่วนประกอบของกลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์เวชสำอางและผลิตภัณฑ์สำหรับบริโภค

(2) รายละเอียดกิจกรรม

1) สถานที่ดำเนินงาน ห้องประชุมเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอกาบัง จังหวัดกาฬสินธุ์

2) วิธีการดำเนินงาน คณะผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการโดยเริ่มจากการลงทะเบียนและต้อนรับสมาชิกกลุ่มฯ จากนั้น รศ.ดร.อำภา คนชื้อ หัวหน้าโครงการ ได้กล่าวเปิดงานและชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยเน้นความสำคัญของการนำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับสารออกฤทธิ์ที่สำคัญในวัตถุดิบท้องถิ่น โดยอธิบายคุณค่าทางโภชนาการของข้าวขาวอินทรีย์ซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ที่มีคุณภาพเป็นเลิศจากกระบวนการเพาะปลูกแบบอินทรีย์ ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่ที่อุดมด้วย GABA ช่วยบำรุงสมองและลดระดับน้ำตาลในเลือด พร้อมสารแอนโทไซยานินที่ช่วยต้านอนุมูลอิสระ ถั่วแดงที่มีธาตุเหล็กสูงช่วยป้องกันโรคโลหิตจาง และงาดำที่มีเซซามินช่วยต้านการอักเสบและลดความเสี่ยงของโรคหัวใจ และถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับชนิดของสมุนไพรที่นิยมนำมาแปรรูปใช้เป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ โดยวิทยากรได้แนะนำสมุนไพรและวัตถุดิบธรรมชาติที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับวัตถุดิบหลักของกลุ่ม เพื่อเสริมสร้างคุณค่าทางโภชนาการและคุณประโยชน์ด้านสุขภาพให้กับผลิตภัณฑ์ โดยจำแนกตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ ดังนี้

กลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางเพื่อสุขภาพ: ชิง มีสาร Gingerol ช่วยลดการอักเสบ บรรเทาอาการคลื่นไส้ และกระตุ้นการย่อยอาหาร ตะไคร้ มีสาร Citral ช่วยผ่อนคลายและมีคุณสมบัติต้านแบคทีเรีย ใบเตย ให้กลิ่นหอมธรรมชาติและมีสารต้านอนุมูลอิสระ มะนาว อุดมด้วยวิตามินซี ช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและเพิ่มรสชาติที่สดชื่น

กลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางและเวชสำอาง: ว่านหางจระเข้ มีสาร Aloe vera gel ช่วยบำรุงและเพิ่มความชุ่มชื้นให้ผิว ขมิ้น มีสาร Curcumin ช่วยลดรอยดำและความหมองคล้ำของผิว มะขาม มีกรด AHA ธรรมชาติ ช่วยผลัดเซลล์ผิวและปรับสีผิวให้สม่ำเสมอ น้ำมันจากธัญพืช ช่วยบำรุงผิวและทำให้ผิวนุ่มเนียน พร้อมทั้งแจกเอกสารประกอบการบรรยาย หลังจากการบรรยายให้ความรู้ คณะผู้วิจัยได้เปิดเวทีให้สมาชิกกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยสมาชิกกลุ่ม ๆ ได้แสดงความสนใจที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางดีจากวัตถุดิบที่มีอยู่ มีการอภิปรายเกี่ยวกับรสชาติที่ผู้บริโภคต้องการ ความกังวลเรื่องการขอขึ้นทะเบียนกับ อย. และความสนใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อื่นๆ ในอนาคต

(3) ผลการดำเนินงาน

สมาชิกกลุ่มทั้งหมดมีความเข้าใจเกี่ยวกับสารออกฤทธิ์และคุณค่าทางโภชนาการของวัตถุดิบท้องถิ่นที่ตนเองผลิตมากขึ้น สามารถสังเกตเห็นศักยภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม มีความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ท้องถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สะท้อนผ่านวัตถุดิบและผลผลิตทางการเกษตร เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน และมีการแสดงความคิดเห็นอย่างกระตือรือร้น เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ทำให้เกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ภาพประกอบกิจกรรมที่ 1

(1) ชื่อกิจกรรมที่ 2 การถ่ายทอดองค์ความรู้กระบวนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ

(2) รายละเอียดกิจกรรม

1) สถานที่ดำเนินงาน ห้องปฏิบัติการสาขาแพทยแผนไทยประยุกต์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สำหรับการวิจัยและพัฒนาสูตร และห้องประชุมเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ สำหรับการอบรมถ่ายทอดความรู้

2) วิธีการดำเนินงาน คณะผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอนหลัก ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิจัยและพัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์ในห้องปฏิบัติการ โดยเริ่มจากการคัดเลือกวัตถุดิบคุณภาพดีตามเกณฑ์ที่กำหนด ทดลองกระบวนการคั่ว ทดลองการบดให้ได้ขนาดอนุภาคที่เหมาะสม และทดลองผสมสูตรต่างๆ มากกว่า 10 สูตร โดยพิจารณาจากรสชาติ กลิ่น เนื้อสัมผัส สี และคุณค่าทางโภชนาการ จากนั้นคัดเลือก 5 สูตรที่มีศักยภาพมาทดสอบประสาทสัมผัสกับกลุ่ม ฯ ซึ่งได้สูตรที่มีคะแนนสูงสุดคือ สูตรที่ประกอบด้วย น้ำสกัดข้าวฮาง 38% น้ำสกัดข้าวกล้อง 38% น้ำสกัดข้าวไรซ์เบอร์รี่ 10% น้ำสกัดถั่วแดง 5% น้ำสกัดถั่วเหลือง 5% น้ำสกัดงาดำ 1% และส่วนผสมอื่น 3%

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิกกลุ่มผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับหลักการคัดเลือกวัตถุดิบ กระบวนการเตรียม เทคนิคการคั่ว การบด การเตรียมสารสกัดอย่างถูกต้อง การผสมตามสูตร และการเก็บรักษา โดยมีการสาธิตและให้สมาชิกได้ลงมือปฏิบัติจริง เน้นการปรุงแต่งรสชาติให้กลมกล่อม การเลือกใช้สารให้ความหวานธรรมชาติ การเพิ่มกลิ่นหอมจากสมุนไพร การปรับเนื้อสัมผัส และการทดลองปรุงแต่งสูตรร่วมกัน การผลิตในระดับอุตสาหกรรมชุมชน การคำนวณต้นทุน การจัดระบบการผลิตตาม GMP การรักษาความสะอาด การควบคุมคุณภาพ และการบรรจุหีบห่อที่ถูกต้อง ขั้นตอนที่ 3 เป็นการติดตามและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยคณะผู้วิจัยมีการติดต่อสื่อสารผ่าน Line Group เพื่อให้คำปรึกษาทันที ช่วยปรับปรุงสูตรตามข้อเสนอแนะของกลุ่ม ฯ ผู้บริโภค และจัดทำคู่มือการผลิต

(3) ผลการดำเนินงาน

โครงการประสบความสำเร็จในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" รสออริจินัลที่มีคุณภาพและรสชาติดี ได้สูตรผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจนสามารถผลิตซ้ำได้ มีคู่มือการผลิตที่ครบถ้วน สมาชิกกลุ่ม ฯ ได้รับการถ่ายทอดความรู้และทักษะ สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ได้ด้วยตนเองตามมาตรฐาน มีสมาชิกหลัก 10 คนที่มีความชำนาญและสามารถควบคุมคุณภาพได้

การทดลองในห้องปฏิบัติการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การทดลองผลิตผลิตภัณฑ์ร่วมกัน

(1) ชื่อกิจกรรมที่ 3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อยอดและจัดหาวัสดุอุปกรณ์

(2) รายละเอียดกิจกรรม

1) สถานที่ดำเนินงาน ห้องประชุมเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอกาบัง จังหวัดกาฬสินธุ์

2) วิธีการดำเนินงาน คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการผลิต อาทิเช่น เตาไฟฟ้า เครื่องบดความเร็วสูง เครื่องซีล เครื่องชั่งดิจิตอลความละเอียด ถ้วยตวงและช้อนตวง ภาชนะสแตนเลส สำหรับผสม และอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (หมวกคลุมผม ผ้ากันเปื้อน ถุงมือ หน้ากาก) ขวดบรรจุภัณฑ์ พร้อมทั้ง จัดหาวัตถุดิบสำหรับการฝึกอบรม ได้แก่ ข้าวเขาวงอินทรีย์ ข้าวฮางอก ข้าวกล้อง ถั่วแดง ถั่วเหลือง งาดำ ใบเตย น้ำตาลโตนด เกลือสินเธาว์ เกลือหิมาลายัน กรดมะนาว โดยจัดซื้อจากแหล่งที่มีคุณภาพและได้รับการรับรอง มาตรฐานอินทรีย์ คณะผู้วิจัยได้จัดฝึกอบรมการใช้งานและบำรุงรักษาเครื่องให้แก่สมาชิกกลุ่มที่รับผิดชอบ พร้อม มอบคู่มือการใช้งานและการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น จากการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกและผู้บริโภคที่ต้องการ ความหลากหลาย คณะผู้วิจัยจึงได้ร่วมกับกลุ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อยอด 2 สูตร ได้แก่ รสหวานน้อย ลดน้ำตาลและ ใช้หญ้าหวาน (Stevia) แทนบางส่วน เหมาะสำหรับผู้ควบคุมน้ำหนักและผู้ป่วยเบาหวาน และ รสใบเตยเพิ่มผง ใบเตยให้กลิ่นหอมสดชื่น ช่วยผ่อนคลาย คณะผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมการผลิตผลิตภัณฑ์ต่อยอด ถ่ายทอด วิธีการปรับเปลี่ยนสูตรและเทคนิคการผลิตแต่ละรสชาติ ให้สมาชิกได้ลงมือปฏิบัติจริง และทดสอบรสชาติร่วมกัน

(3) ผลการดำเนินงาน

กลุ่ม ฯ ได้รับความรู้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ การต่อยอด วิธีการปรับเปลี่ยนสูตรและเทคนิคการผลิตแต่ละ รสชาติ ให้สมาชิกได้ลงมือปฏิบัติจริง และทดสอบรสชาติร่วมกัน ใช้วัสดุและอุปกรณ์ สมาชิกสามารถใช้งานและดูแล

รักษาได้อย่างถูกต้อง มีวัตถุดิบเพียงพอสำหรับการฝึกอบรมและผลิตต้นแบบ ได้ผลิตภัณฑ์ต่อยอด 2 สูตรที่ เพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ตอบสนองความต้องการตลาดที่กว้างขึ้น

การพัฒนาและทดสอบผลิตภัณฑ์ต่อยอด ผลิตภัณฑ์ "เบอร์รี่ริง เพาเวอร์ดริงค์"

(1) ชื่อกิจกรรมที่ 4 การวิเคราะห์ฤทธิ์ของผลิตภัณฑ์และคุณค่าทางโภชนาการ

(2) รายละเอียดกิจกรรม

1) สถานที่ดำเนินงาน ห้องปฏิบัติการสาขาวิชาแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สำหรับการวิเคราะห์ฤทธิ์ ห้องประชุมเทศบาลตำบลสงเปลือย สำหรับการถ่ายทอดความรู้

2) วิธีการดำเนินงาน คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์อย่างครอบคลุม โดยเริ่มจากการเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่ผลิตตามสูตรมาตรฐาน จากนั้นนำไปวิเคราะห์ฤทธิ์การต้านอนุมูลอิสระด้วยวิธี Ferric reducing antioxidant power assay (FRAP), 2,2 -diphenyl-1-picrylhydrazyl assay (DPPH), 2,2-Azinobis (ethylbenzothiazoline-6-sulfonic acid) assay (ABTS) และวิเคราะห์ฤทธิ์การยับยั้งเอนไซม์แอลฟาไกลูโคซิเดส เมื่อเทียบกับอะคาร์โบส แสดงฤทธิ์ระดับปานกลางถึงดี การวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการได้แนะนำให้กลุ่มเลือกสูตรที่พร้อมจะวางจำหน่ายแล้วส่งตัวอย่างไปยังห้องปฏิบัติการเพื่อตรวจโปรตีน ไฟเบอร์ ไขมัน คาร์โบไฮเดรต พลังงาน วิตามิน ธาตุเหล็ก แคลเซียม สังกะสี แมงกานีส และสารสำคัญพิเศษ ได้แก่ GABA แอนโทไซยานิน และเซซามิน เป็นต้น หลังจากได้รับผลการวิเคราะห์ครบถ้วนแล้ว คณะผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลสงเปลือย โดยอธิบายความหมายและความสำคัญของผลการวิเคราะห์แต่ละรายการ การอ่านและเข้าใจฉลากโภชนาการ และวิธีการนำข้อมูลไปใช้ในการสื่อสารการตลาด

3) ผลการดำเนินงาน

ได้ข้อมูลการวิเคราะห์ครบถ้วน ผลิตภัณฑ์มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระและยับยั้งเอนไซม์ในระดับดี มีข้อมูลคุณค่าทางโภชนาการครบถ้วนสามารถนำไปจัดทำฉลากได้ สมาชิกเข้าใจความหมายและสามารถอธิบายคุณค่าผลิตภัณฑ์ให้ผู้บริโภคได้ถูกต้อง เกิดความภาคภูมิใจและมั่นใจในคุณภาพ สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการสื่อสารการตลาด เพิ่มความน่าเชื่อถือ และช่วยให้ผลิตภัณฑ์โดดเด่นกว่าคู่แข่ง

การเตรียมตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ

กระบวนการวิเคราะห์ฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ

การถ่ายทอดความรู้ผลการวิเคราะห์ ณ ห้องประชุมเทศบาล

1) ชื่อกิจกรรมที่ 5 การออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า

(2) รายละเอียดกิจกรรม

1) สถานที่ดำเนินงาน ห้องประชุมเทศบาลตำบลสงเปลือย สำหรับ Workshop ระดมความคิดการนำเสนอและปรับปรุงการออกแบบ

2) วิธีการดำเนินงาน คณะผู้วิจัยได้เริ่มต้นด้วยการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของอำเภอเขาวงและชุมชนบ้านกุดบอด วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชนเผ่าผู้ไทย ภูมิทัศน์และธรรมชาติองค์ประกอบศิลปะและลวดลายพื้นบ้าน รวมทั้งวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย แนวโน้มการออกแบบ และบรรจุภัณฑ์คู่แข่ง พร้อมศึกษาข้อกำหนดของ อย. เกี่ยวกับฉลากอาหาร จากนั้นได้จัด Workshop ระดมความคิด ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลสงเปลือย ทีมวิทยากรได้นำเสนอความสำคัญของชื่อผลิตภัณฑ์และตราสินค้า จากนั้นสมาชิกได้ร่วมกันเสนอชื่อมากกว่า 10 ชื่อ คัดเหลือ 5 ชื่อที่น่าสนใจ และลงคะแนนเสียงเลือกชื่อ "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ตริงค์" ซึ่งได้คะแนนสูงสุด เนื่องจากสื่อถึงข้าวเขาวง GI ข้าวไรซ์เบอร์รี่ และพลังงาน สมาชิกได้ร่วมกันกำหนดแนวคิดการออกแบบ ใช้สีม่วงเข้มและน้ำเงินเป็นสีหลัก สีเหลืองทองและเขียวเป็นสีเสริม มีภาพข้าวเปลือก ภูเขา ลวดลายผ้าผู้ไทย และธัญพืช พร้อมข้อความสื่อสาร "เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพจากข้าว GI และธัญพืชอินทรีย์" เลือกใช้ขวดพลาสติก ขนาด 150-250 มิลลิลิตร ทีมวิทยากรได้นำข้อมูลมาพัฒนาการออกแบบด้วยโปรแกรม Canva โดยออกแบบ

ตราสินค้าที่มีชื่อผลิตภัณฑ์เด่นชัด ภาพสัญลักษณ์ข้าว และฉัญพืชนีทรีย์ข้าววง" ออกแบบบรรจุภัณฑ์โดยด้านหน้ามีตราสินค้า ภาพวัตถุดิบ กรอบข้อความเด่น "100% Natural" ด้านหลังมีส่วนประกอบที่สำคัญ คุณประโยชน์ "อุดมไปด้วย GABA แอนโทไซยานิน โพรตีน วิตามินบี แคลเซียม" ข้อมูลผู้ผลิต คณะผู้วิจัยได้นำเสนอต้นแบบให้สมาชิกพิจารณา โดยจัดพิมพ์ต้นแบบให้เห็นภาพจริง ปรับขนาดตัวอักษรเรื่องราวให้ใหญ่ขึ้น และเพิ่มข้อความ "ทุกการซื้อของคุณช่วยสนับสนุนเกษตรกรในชุมชนบ้านกุดบอด" หลังปรับปรุงแล้วนำเสนออีกครั้ง ได้รับการยอมรับและเห็นชอบจากสมาชิก จึงดำเนินการติดต่อโรงพิมพ์ที่มีประสบการณ์ และสั่งขวด (วัสดุ PET/PE)

(3) ผลการดำเนินงาน

ได้ตราสินค้า "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นและสะท้อนความเป็นท้องถิ่น ได้สละกาสินค้าได้บรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม สื่อสารข้อมูลครบถ้วน การออกแบบได้รับการยอมรับจากสมาชิกและผู้บริโภค สมาชิกมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและภูมิใจ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการออกแบบ สามารถนำไปประยุกต์กับผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ในอนาคต บรรจุภัณฑ์ช่วยเพิ่มมูลค่าและความน่าเชื่อถือ สามารถวางจำหน่ายในร้านค้าตลาดในชุมชน และซูเปอร์มาร์เก็ตได้ ช่วยสร้างการจดจำแบรนด์

ต้นแบบการออกแบบตราสินค้าที่นำเสนอบรรจุภัณฑ์สำเร็จรูป แบบที่ 1

ต้นแบบการออกแบบตราสินค้าที่นำเสนอบรรจุภัณฑ์สำเร็จรูป แบบที่ 2

(1) ชื่อกิจกรรมที่ 6 การถ่ายทอดองค์ความรู้การยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์กับ ออย.

(2) รายละเอียดกิจกรรม

1) สถานที่ดำเนินงาน ห้องประชุมเทศบาลตำบลสงเปลือย

2) วิธีการดำเนินงาน คณะผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมอบรมถ่ายทอดความรู้ เนื้อหาครอบคลุม หัวข้อหลัก ได้แก่

(1) ภาพรวมของระบบอาหาร ออย. และความสำคัญของการขึ้นทะเบียน อธิบายบทบาทและอำนาจหน้าที่ของ ออย. ประโยชน์ของการมีเลขจดแจ้ง ผลกระทบทางกฎหมายหากจำหน่ายโดยไม่มีเลข และข้อแตกต่างระหว่างการ "จดแจ้ง" และ "ขึ้นทะเบียน" (2) ประเภทผลิตภัณฑ์ตาม ออย. พร้อมอธิบายกระบวนการผลิตและขั้นตอนยื่น ออย. ระยะเวลาพิจารณา และค่าธรรมเนียม หลักการผลิตที่ถูกสุขลักษณะ General Principles of Food Hygiene (GHPs) (3) เอกสารและข้อมูลที่ต้องเตรียม อธิบายรายละเอียดเอกสารด้านผู้ประกอบการ ด้านสถานที่ผลิต ด้านผลิตภัณฑ์ (ฉลาก Formula กรรมวิธีการผลิต ผลการวิเคราะห์โภชนาการและความปลอดภัย COA ของวัตถุดิบ อายุการเก็บรักษา) และด้านบรรจุภัณฑ์ (ข้อมูลวัสดุ Food Grade Certificate) (4) ข้อกำหนดเกี่ยวกับฉลากอาหาร อธิบายข้อมูลบังคับ 10 รายการ ข้อกำหนดเกี่ยวกับขนาดและรูปแบบตัวอักษร และข้อห้ามในการระบุข้อความ (5) มาตรฐานการผลิตและความปลอดภัย เน้นย้ำความสำคัญของหลัก GMP ขั้นพื้นฐาน ครอบคลุมสุขลักษณะส่วนบุคคล สถานที่ การควบคุมกระบวนการ การเก็บรักษา และการทำความสะอาด

หลังจากการอบรม คณะผู้วิจัยได้ช่วยเหลือกลุ่มแนะนำขั้นตอนการเตรียมเอกสาร โดยรวบรวมสำเนาเอกสารต่างๆ จัดทำแผนผังสถานที่ผลิตโดยผู้มีความรู้ จัดทำ Formula ระบุส่วนประกอบและสัดส่วนอย่างละเอียด เขียนกรรมวิธีการผลิตเป็น Flow Chart พร้อมคำอธิบายทุกขั้นตอน รวบรวมผลการวิเคราะห์จากกิจกรรมที่ 4 ส่งตัวอย่างไปตรวจวิเคราะห์ความปลอดภัยเพิ่มเติม (โลหะหนัก จุลินทรีย์ สารพิษจากเชื้อรา) ซึ่งต้องผ่านเกณฑ์ทั้งหมด ปรับปรุงฉลากให้สอดคล้องกับข้อกำหนดและจัดทำฉลากโภชนาการตามรูปแบบมาตรฐาน จัดทำไฟล์ฉลากความละเอียดสูง จากนั้นจัดเตรียมเอกสารสำหรับการยื่นขอ คณะผู้วิจัยได้สร้างช่องทางติดตามอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะได้รับเลขจดแจ้ง

(3) ผลการดำเนินงาน

สมาชิกกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบอาหาร ออย. และความสำคัญของการขึ้นทะเบียน สามารถ อธิบายข้อกำหนดเกี่ยวกับฉลากและมาตรฐานการผลิตได้ มีความมั่นใจในการผลิตและจำหน่ายอย่างถูกกฎหมาย จัดทำเอกสารและข้อมูลได้ครบถ้วนถูกต้อง กลุ่มเตรียมปรับปรุงสถานที่ผลิตให้สอดคล้องกับหลัก GMP มีระบบควบคุมคุณภาพและบันทึกการผลิตที่ชัดเจน ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพและความปลอดภัยตามมาตรฐาน

การอบรมเกี่ยวกับระเบียบของ อย. ณ ห้องประชุมเทศบาล

(1) ชื่อกิจกรรมที่ 7 การพัฒนาศักยภาพสมาชิกและการวางแผนการตลาด

(2) รายละเอียดกิจกรรม

1) สถานที่ดำเนินงาน ห้องประชุมเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

2) วิธีการดำเนินงาน คณะผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ ถ่ายทอดความรู้หัวข้อที่ 1 การบริหารจัดการบุคลากรในวิสาหกิจชุมชน โดยอธิบายความสำคัญของการบริหารจัดการบุคลากร หลักการบริหาร 4 ด้าน (การแบ่งหน้าที่ตามความถนัด การพัฒนาทักษะ การสร้างแรงจูงใจ การสื่อสารและทำงานเป็นทีม) และช่วยกลุ่มวางระบบการบริหารโดยแบ่งสมาชิกเป็น 5 กลุ่มงาน ได้แก่ คณะกรรมการบริหาร ทีมการผลิต ทีมการตลาดและการขาย ทีมการเงินและบัญชี และทีมจัดหาวัตถุดิบ พร้อมกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละทีมอย่างชัดเจน

หัวข้อที่ 2 องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการยื่นขอขึ้นทะเบียน ทีมวิทยากรได้ทบทวนองค์ความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมก่อนหน้า วางแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ในอนาคต โดยสมาชิกเสนอแนวคิดผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น เครื่องดื่มโปรตีนสูงสำหรับผู้สูงอายุ เครื่องดื่มสำหรับเด็ก และผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร วิทยากรแนะนำให้เริ่มจากการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ที่มีให้แข็งแรงก่อน จากนั้นค่อยพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ละรายการ พร้อมเน้นการรักษาคุณภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

หัวข้อที่ 3 เทคโนโลยีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทบทวนเทคนิคการผลิตที่สำคัญ แก้ไขปัญหาที่พบในการผลิตจริง เช่น ผงจับตัวเป็นก้อน (แนวทางแก้ไข: ควบคุมความชื้นให้ต่ำกว่า 5% ใช้บรรจุภัณฑ์กันความชื้น ใส่ซองดูดความชื้น) สีไม่สม่ำเสมอ (แนวทางแก้ไข: ควบคุมอุณหภูมิและเวลาการคั่วงาดำ การบดตัวแดง และถั่วเหลืองให้เป็นมาตรฐาน คัดเลือกวัตถุดิบคุณภาพสม่ำเสมอ) รสชาติเปลี่ยนไป (แนวทางแก้ไข: ใช้บรรจุภัณฑ์กันอากาศและแสง เติมน้ำตาลด้านออกซิเดชันธรรมชาติ กำหนดอายุที่เหมาะสม) พร้อมแนะนำการถ่ายทอดเทคนิคให้

สมาชิกรุ่นใหม่ หัวข้อที่ 4 การตลาดเบื้องต้นและการเขียนแผนการตลาด (BMC) โดยอธิบายหลัก 4Ps อย่างละเอียด (Product: เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพจากข้าว GI, Price: ปีก 150 บาท/ถุง ส่ง 120 บาท, Place: ออนไลน์ 6 ช่องทาง ออนไลน์ 4 ช่องทาง, Promotion: PR Social Media และกิจกรรมส่งเสริมการขาย) วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายหลัก 3 กลุ่ม และรอง 2 กลุ่ม วิเคราะห์คู่แข่งและจุดแข็งของผลิตภัณฑ์ จัดทำ Business Model Canvas ครอบคลุม 9 องค์ประกอบ (Customer Segments, Value Propositions, Channels, Customer Relationships, Revenue Streams, Key Resources, Key Activities, Key Partners, Cost Structure) วางแผนการตลาดระยะสั้น และระยะยาว จากนั้นแบ่งสมาชิกเป็น 4 กลุ่มย่อย ให้จัดทำแผนการตลาดสำหรับช่องทางต่างๆ แต่ละกลุ่มนำเสนอแผนที่จัดทำ มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะร่วมกัน ในช่วงท้าย คณะผู้วิจัยได้สรุปเนื้อหาทั้งหมดที่ได้ถ่ายทอดตลอดโครงการ เน้นย้ำความสำคัญของการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างต่อเนื่อง มอบเอกสารประกอบ ได้แก่ คู่มือการผลิต แผนการตลาด (BMC) ฉบับสมบูรณ์ รายชื่อและข้อมูลติดต่อหน่วยงานที่สามารถขอคำปรึกษา และช่องทางติดต่อคณะผู้วิจัย

(3) ผลการดำเนินงาน

สมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจหลักการบริหารจัดการบุคลากร มีการจัดโครงสร้างองค์กรและแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจน มีระบบการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ เข้าใจหลักการตลาดพื้นฐานและสามารถนำไปใช้ได้ มีแผนการตลาดชัดเจนทั้งระยะสั้นและระยะยาว มี BMC เป็นเครื่องมือบริหารธุรกิจ รู้จักช่องทางการตลาดและวิธีสื่อสารกับลูกค้า มีความพร้อมทั้งด้านผลิตภัณฑ์ การผลิต การตลาด และการบริหารจัดการ มีความมั่นใจและมองเห็นทิศทางการพัฒนาธุรกิจในอนาคตอย่างชัดเจน มีเครือข่ายและพันธมิตรทางธุรกิจที่แข็งแกร่ง

กิจกรรม Workshop จัดทำแผนการตลาดกลุ่มย่อย

การนำเสนอแผนการตลาดของกลุ่มย่อย

บทที่ 4

สรุปผลการดำเนินงาน

4.1 สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในภาพรวม

ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ค่าเป้าหมายในแต่ละปี (3 ปี) ของผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี					
		ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3	
		แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	63					
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด (ระบุรายละเอียดองค์ความรู้เทคโนโลยี) 2.1 เทคโนโลยีการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับสารออกฤทธิ์ที่สำคัญในสมุนไพรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายของกลุ่ม โดยจำแนกตามชนิดของสมุนไพร ได้แก่ กลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง กลุ่มผลิตภัณฑ์เวชสำอาง และกลุ่มผลิตภัณฑ์สำหรับบริโภค (ปี 2568-2569) 2.2 เทคโนโลยีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ได้แก่ ข้าวเขวงอินทรีย์ ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่ข้าวอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ (ถั่วแดงและงาดำ) (ปี 2568-2569) 2.3 เทคโนโลยีการถ่ายทอดองค์ความรู้ผลิตภัณฑ์ใหม่ของเครื่องดื่มชาน้ำตาลต่ำ (LOW Glycemic Index) (ปี 2569) 2.4 เทคโนโลยีการถ่ายทอดการวิเคราะห์สารต้านอนุมูลอิสระและฤทธิ์การยับยั้งเอนไซม์แอลฟาไกลูโคซิเดส ในเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพจากข้าวเขวงและธัญพืชในท้องถิ่นของกลุ่มฯ) และผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มชาน้ำตาลต่ำ (ปี 2568-2569) 2.5 เทคโนโลยีการถ่ายทอดองค์ความรู้คุณค่าทางโภชนาการของผลิตภัณฑ์ (ปี 2568-2569)	เรื่อง	8					

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี					
		ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3	
		แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
2.6 องค์ความรู้ด้านการยื่นคำขอขึ้นทะเบียนการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ (ปี 2568-2569)							
2.7 เทคโนโลยีด้านการตลาดและตลาดออนไลน์ (ปี 2568-2569-2570)							
2.8 เทคโนโลยีด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ทรานส์ค้ำ (ปี 2568-2569-2570)							
2.9 องค์ความรู้ด้านการถ่ายทอดทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้อย่างคุ้มค่า (ปี 2570)							
2.10 องค์ความรู้ด้านการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพและการจัดการสิ่งแวดล้อม (ปี 2568-2569-2570)							
3. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3					
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	85					
5. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	63					
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น	เท่า	146,304.35 /168,250 (4.1 เท่า)					
7. มูลค่าทางเศรษฐกิจในชุมชนโดยรวมเพิ่มมากขึ้น โดยมีรายได้ต่อปีสูงขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20	ร้อยละ	20					

หมายเหตุ : กรณีเป็นปีที่ 1 ระบุเฉพาะแผน / กรณีเป็นปีที่ 2 ระบุผลในปีที่ 1 / กรณีเป็นปีที่ 3 ระบุผลในปีที่ 1 และ 2

4.2 สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมาย	
		แผน	ผล
ผลผลิตและผลลัพธ์เชิงปริมาณ			
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	63	40
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด	เรื่อง	8	8
3. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	3
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	85	85

5. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	63	63
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น	เท่า	146,304.35 /168,250 (4.1 เท่า)	146,304.35 /168,250 (4.1 เท่า)
ผลผลิตและผลลัพธ์เชิงคุณภาพ			
1. จำนวนองค์ความรู้/เทคโนโลยีที่ได้ใช้ประโยชน์และมีผลกระทบต่	เรื่อง	8	8
2. ธุรกิจชุมชนที่ได้รับการถ่ายทอดวิธีการจัดการองค์ความรู้/ เทคโนโลยี (KM/TM) จากชุมชนต้นแบบ	ชุมชน	1	2

4.3 การประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ

(1) **ผลกระทบทางเศรษฐกิจ** เช่น รายได้ที่เพิ่มขึ้น และต้นทุนที่ลดลง เป็นต้น โดยแสดงข้อมูลเปรียบเทียบก่อน - หลังดำเนินโครงการ (ระบุที่มาของข้อมูล) พร้อมแสดงวิธีการคำนวณให้ชัดเจน

ปัจจุบันกลุ่มมีรายได้จากการจำหน่ายข้าวขาวอินทรีย์ ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่ ข้าวขาวอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ (ถั่วแดง และงาดำ) ที่ยังไม่ผ่านการแปรรูปโดยประมาณ 500,000 บาทต่อปี จากการคาดการณ์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหลังเสร็จสิ้นโครงการ และกลุ่มได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อแปรรูปข้าวขาวอินทรีย์ ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่ ข้าวอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ (ถั่วแดง และงาดำ) ก่อนการจำหน่าย เป็นระยะเวลา 1 ปี กลุ่มจะมีรายได้เพิ่มเข้ามาจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ (เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช) ซึ่งเป็นการนำวัตถุดิบที่มีอยู่ในพื้นที่มาพัฒนาต่อยอดเพิ่มมูลค่า เป็นจำนวนเงินเพิ่มขึ้นโดยประมาณ 500,000 บาทต่อปี จากรายได้เดิมที่มีอยู่ และเมื่อนำผลของรายได้ต่อปีที่เกิดขึ้นใหม่ เทียบกับงบประมาณโครงการที่ขอสนับสนุน 200,000 บาท ให้ผลตอบแทนเพิ่มขึ้น 2.50 เท่า ของงบประมาณโครงการที่ขอสนับสนุน

เพิ่มรายได้

- รายได้เพิ่มจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ (เครื่องดื่มสุขภาพจากข้าวและธัญพืช) ซึ่งเป็นการนำข้าวขาวอินทรีย์ ข้าวฮางอกไรซ์เบอร์รี่ ข้าวอินทรีย์ และธัญพืชอินทรีย์ (ถั่วแดง และงาดำ) ที่มีอยู่ในพื้นที่มาพัฒนาแปรรูปเพิ่มมูลค่า อย่างน้อย 1 เท่าจากยอดรายได้เดิม

ลดรายจ่าย

- ลดการเน่าเสียของวัตถุดิบคงค้างของกลุ่ม ซึ่งไม่ก่อให้เกิดรายได้ และเป็นต้นทุนการปลูกที่สูงเกินไป
- ลดงบประมาณการใช้ปุ๋ยเคมี เนื่องจากกระบวนการปลูก ส่งเสริมให้ปลูกแบบอินทรีย์

(2) **ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม** เช่น การจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการลดของเสียจาก

กระบวนการผลิต เป็นต้น โดยแสดงข้อมูลเปรียบเทียบก่อน - หลังดำเนินโครงการ (ระบุที่มาของข้อมูล) พร้อมแสดงกระบวนการดำเนินให้ชัดเจน

ลดการปนเปื้อนสารเคมีลงในสิ่งแวดล้อม เนื่องจากเป็นกระบวนการผลิตแบบอินทรีย์ เป็นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า และเกิดการหมุนเวียนการใช้ทรัพยากรภายในชุมชน เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นของกลุ่มฯ ไม่เกิดมลพิษ และของเสียต่อสิ่งแวดล้อม

(3) ผลกระทบด้านสังคม เช่น สร้างความร่วมมือในชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิต เป็นต้น โดยแสดงกระบวนการดำเนินให้ชัดเจน

เป็นการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสมุนไพร มาพัฒนาต่อยอดด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการยกระดับผลิตภัณฑ์และสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างเศรษฐกิจฐานรากบนฐานทุนทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ยกระดับเศรษฐกิจในท้องถิ่น สร้างรายได้เพิ่มให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน และเกิดความร่วมมือกันระหว่างคนในชุมชน

4.4 สรุปกิจกรรมที่บรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงานของโครงการ (ตั้งแต่ปีแรก – ปีปัจจุบัน) และที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนการดำเนินงานของโครงการ (พร้อมระบุเหตุผลและแนวทางการดำเนินงานในปีต่อไป)

ปีที่ 1 (พ.ศ. 2568) โครงการการพัฒนากระบวนการผลิตเครื่องดื่มสุขภาพ "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" เพื่อเพิ่มมูลค่าข้าวเขาวงอินทรีและธัญพืชอินทรีของวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด โครงการประสบความสำเร็จอย่างสูง แม้จะมีการขยายระยะเวลาในบางกิจกรรม แต่ทุกกิจกรรมดำเนินการเสร็จสมบูรณ์และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ กลุ่มมีความพร้อมที่จะก้าวสู่การพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น โดยมีสมาชิกกลุ่มได้รับการถ่ายทอดความรู้และทักษะ ครอบคลุมทุกด้านตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบ การแปรรูป การควบคุมคุณภาพ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การยื่นขอขึ้นทะเบียน จนถึงการตลาด ได้ผลิตภัณฑ์ "เบอร์รี่วง เพาเวอร์ดริงค์" ที่มีรสชาติดี มีคุณภาพและมีคุณค่าทางโภชนาการสูง สร้างมูลค่าเพิ่มให้วัตถุดิบท้องถิ่น 4-5 เท่า เพิ่มรายได้กลุ่ม สร้างความยั่งยืนให้ชุมชน แสดงถึงความสำเร็จของการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้ชุมชนอย่างแท้จริง

ปีที่ 2 (พ.ศ. 2569)

ปีที่ 3 (พ.ศ. 2570)

4.5 สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณตามรายการกิจกรรมที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ

ปีงบประมาณ (พ.ศ.)	งบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุน (บาท)	งบประมาณที่ใช้ จ่าย (บาท)	งบประมาณ คงเหลือ (บาท)	หมายเหตุ
2568	168,250	168,250	0	
2569	-	-	-	
2570	-	-	-	
รวม				

บทที่ 5

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

5.1 ปัญหา/อุปสรรค

จากการดำเนินโครงการการพัฒนากระบวนการผลิตเครื่องดื่มสุขภาพ "เบอร์รี่ริง เพาเวอร์ดริงค์" เพื่อเพิ่มมูลค่าข้าวเขาวงอินทรีย์และธัญพืชอินทรีย์ของวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่เกษตรอินทรีย์บ้านกุดบอด ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา คณะผู้วิจัยพบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานดังนี้

1) ข้าวฮางอกมีคุณภาพแตกต่างกันในแต่ละฤดูกาล เนื่องจากความชื้นส่งผลต่อร้อยละการงอก ทำให้สีและรสชาติผลิตภัณฑ์ไม่สม่ำเสมอในบางล็อต โดยฤดูฝนมีความชื้นสูงกว่าฤดูแล้ง ส่งผลต่อสีและเนื้อสัมผัส นอกจากนี้ บางช่วงฤดูกาลมีวัตถุดิบไม่เพียงพอ ต้องซื้อจากแหล่งอื่นซึ่งอาจมีคุณภาพต่างกัน

2) การปรับสูตรเครื่องดื่มสุขภาพให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ต้องมีการทดลองและปรับปรุงหลายครั้ง ทำให้เกิดความล่าช้า และส่งผลให้กิจกรรมที่เชื่อมโยงกันต้องเลื่อนระยะเวลาออกไปตามลำดับ

3) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่มีภาระงานทำนาและดูแลพืชผล จึงมีเวลาจำกัดในการเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรม โดยเฉพาะในช่วงฤดูทำนาและฤดูเก็บเกี่ยว การจัดกิจกรรมจึงต้องปรับเวลาให้เหมาะสม ซึ่งบางครั้งไม่ตรงกับแผนงานที่กำหนดไว้

5.2 ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

1) กำหนดมาตรฐานการรับซื้อวัตถุดิบที่ชัดเจน โดยควบคุมความชื้นของข้าวฮางอกไม่เกิน 14% ควบคุมกระบวนการงอกข้าวให้ได้มาตรฐานด้วยการกำหนดอุณหภูมิและความชื้นที่เหมาะสมในแต่ละฤดูกาล วางแผนการปลูกและเก็บเกี่ยวร่วมกับเกษตรกรในกลุ่มให้มีวัตถุดิบเพียงพอตลอดปี และพัฒนาสูตรให้มีความยืดหยุ่นต่อความแปรผันของวัตถุดิบในระดับหนึ่ง

2) จัดสรรระยะเวลาสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างน้อย 30-40% ของเวลาทั้งหมด สื่อสารกับกลุ่ม ๓ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อทำความเข้าใจความต้องการอย่างชัดเจน และดำเนินกิจกรรมที่ไม่จำเป็นต้องรอผลจากกิจกรรมก่อนหน้าแบบขนานกัน

3) จัดกิจกรรมฝึกอบรมในช่วงที่สมาชิกว่างจากงานเกษตร โดยหลีกเลี่ยงช่วงฤดูทำนา จัดการอบรมในรูปแบบที่หลากหลาย